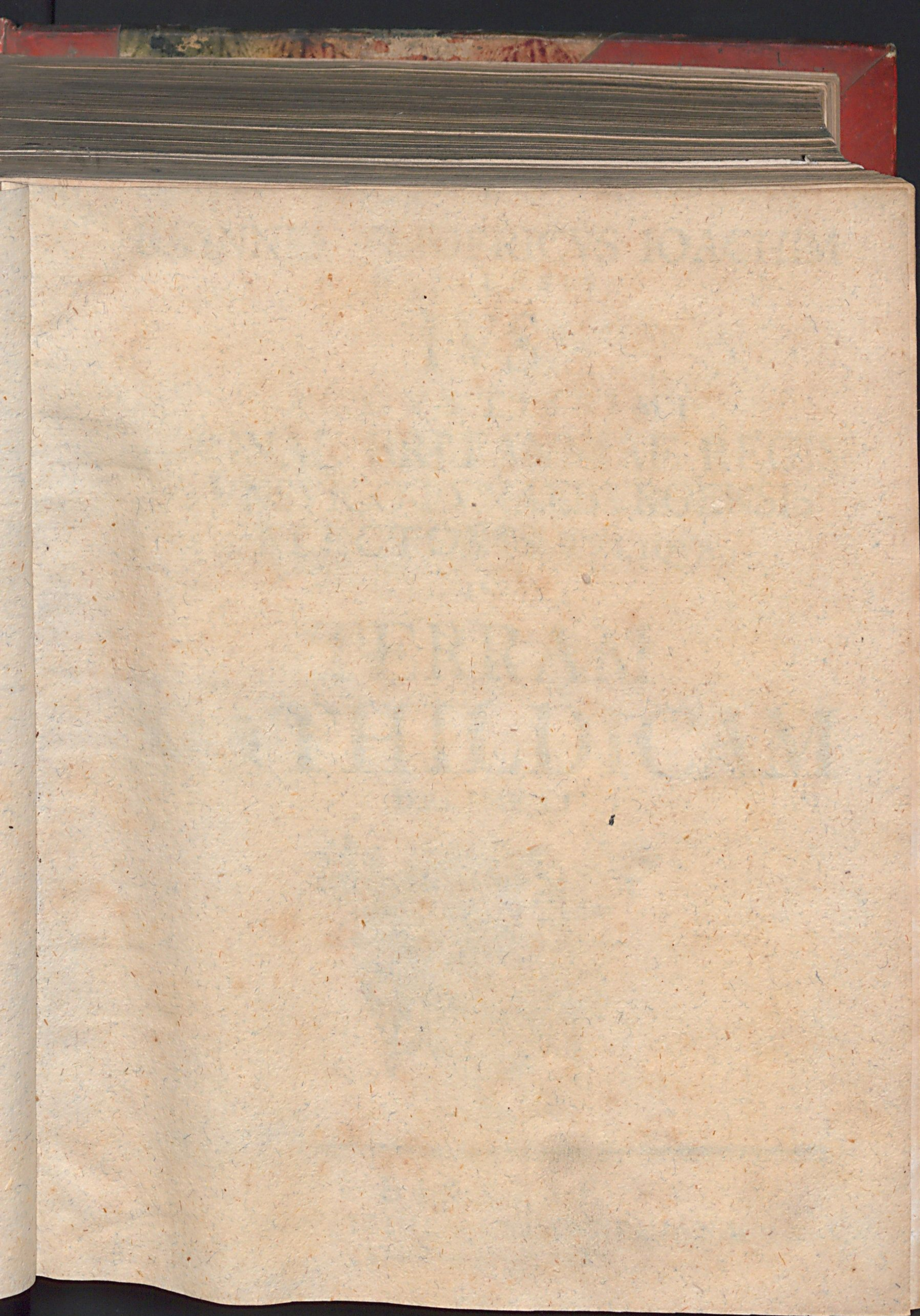
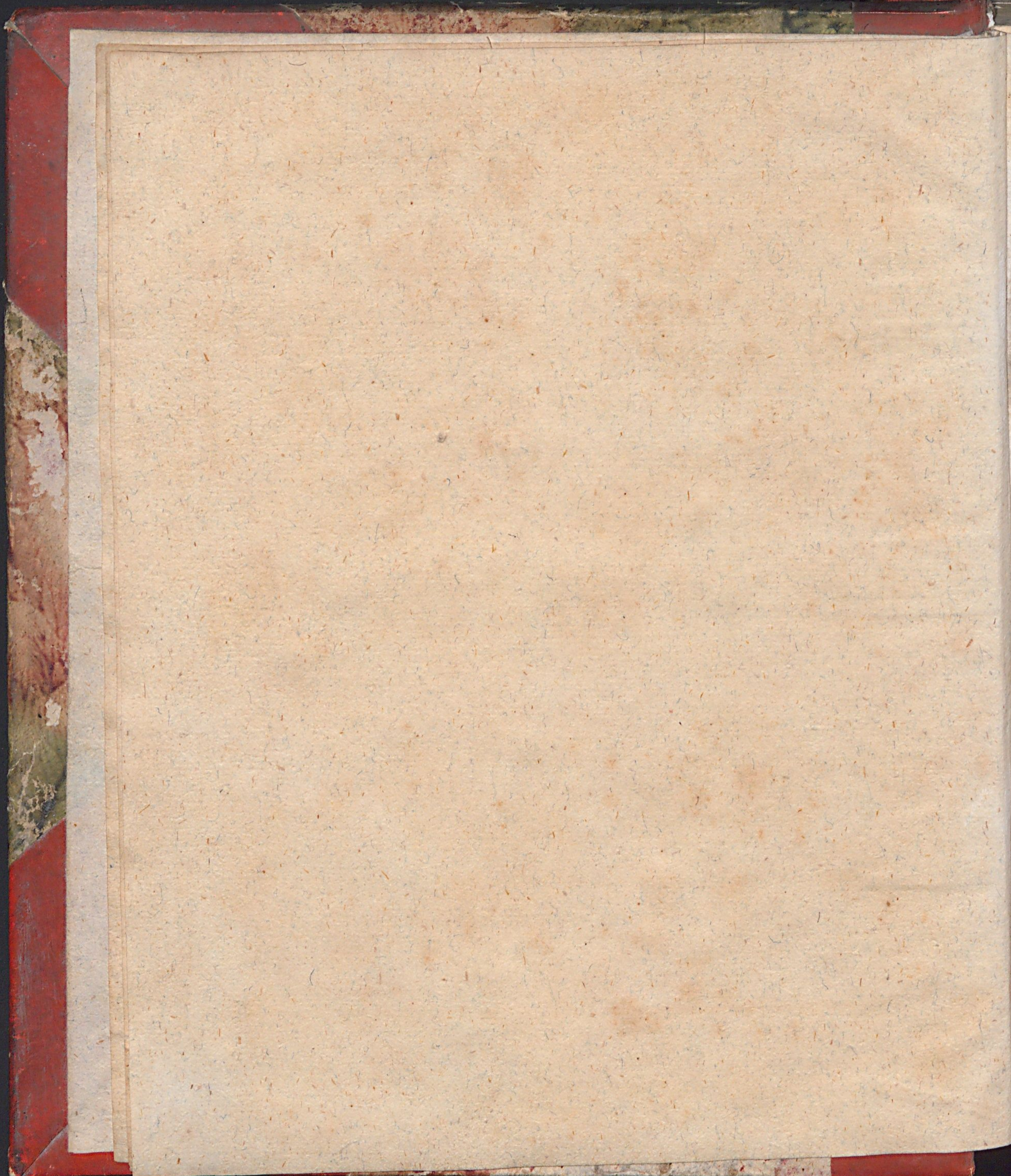

B. 138.
H.

9
Q. D. B. V.
DISPUTATIONIS
DE
P O L O N I A

NUNQUAM
TRIBUTARIA,
SECTIO V.

QUAM
ANNUENTE DIVINI NUMINIS
GRATIA,

IN
INCLYTO GEDANENSIVM ATHENÆO,
PRÆSIDE

DN. JOHANNES SCHULTZIO,

J. U. D. EJUS ET HISTOR. PROFESS. ORDIN.

NEC NON DICTI ATHENÆI INSPECTORE,

AUTORE ET PRÆCEPTORE SUO

eo, quò par est, cultu ætatem prosequendò,

IN AUDITORIO MAXIMO,

HORIS MATUTINIS,

D. XXIV. Septemb. A. R. S. M DC XCIII.

Placido Eruditorum Examine submittit publicè

DANIEL SCHRADER,

Gedanensis.

DANTISCI. Typis DAVIDIS FRIDERICI RHETII.

Summis in Patriam Meritis, inclytis
V I R I S
MAGNIFICIS, GENEROSIS, MAXI-
MEQUE STRENUIS
DOMINIS,
DN. GABRIELI SCHUMANNO,
Reipublicæ Gedanensis Præconsuli, & p. t.
Pro-Præsidi Gravissimo,

DN. CHRISTIANO
SCHROEDERO,
Urbis Patriæ Præconsuli & Proto-Scho-
larchæ Venerando.

Nec non

CONSULTISSIMO, NOBILISSIMO,
AMPLISSIMOQUE,
DN. SALOMONI WAHL,
Dicasterii Primarii Assessori dignissimo.

*Dominis, Patronis, Mæcenatibus, Evergetis, Pa-
rentis b. m. loco suspiciendis, aternaque mentis
observantiâ colendis.*

Hoc quicquid est exigui speciminis historici, in benevo-
lentiz obtinendæ ac conservandæ incitamen-
tum cum omnigenæ Prosperitatis voto offert

DANIEL SCHRADER, Gedanensis.

(o):(o):(o)

S E C T I O V.
D E
P O L O N I A N U N Q U A M
T R I B U T A R I A
Serie Imperantium ducta.

A

Mieczeslao I. Christiano ad Casimirum I. ultimum illâ etate Regii Tituli possessorem; continuato simul ordine Imperatorum Romano-Germanicorum, ab Henrico I. Aucupe ad Henricum III. annexa quoq; temporis ratione ab A. 919. ad A. 1057.

§. I.

PAUCA quidem de rebus gestis *Zemoviti II. Zemoviti* Poloniæ Ducis tradunt *Annales Polonici*; tempore nihil actum. Nullâ enim re aliâ clarior, quàm filio *Mieczeslao I. dicto*, non tam suâ quàm Posterorum virtute memoriam sui Posteritati reliquit. An Mieczeslao I. & Henrici I. Imperatoris. Resp. neg. (1) a silentio. Ast, cum in compilandâ Ducum Poloniæ Historiâ studium mihi præsens non sit; ad pertexendam Argumenti propositi telam sufficiet, Annorum, quibus Libertas Poloniæ tentata videtur, vindicata tamen simul, justam exhibuisse rationem. Incidunt verò hæc in tempora *Henrici I. Aucupis* fasces Imperii Romano-Germanici ab anno 919. ad annum 937. tenentis. Bella ab ipso cum vicinis Slavis gesta referunt *Annales*; Unde haud leve

P
Liber-

Non Poloni ab Henrico devicti. Libertati Gentis nostræ imminet præjudiciû; externâ tamen magis verborum specie, quam vero & causæ nostræ adverso intellectu. Regino seu potius ejusdem Continuator scribit, *Henricum*
Sed alii Slavici. *istum stabiliendæ paci, & reprimendæ Slavorum sevitie fortiter institisse.* Ad annum DCCCCXX. in Chronico libr. 2. pag. 74. & ad annum
Unicrani. DCCCCXXXIV. *Eundem Slavos, qui Unicrani vocantur, hostiliter invasisse & vicisse, sibi que tributarios fecisse pag. 75.* Abbas Stadenfis
Bohemi. *Bohemia ab Henrico Tributaria facta meminit ad annum 920. folio 101. & paulò post ad annum sequentem folio 102. Henricus, inquit, Rex jam tum à Puero timens Deum. Et in ejus misericordiâ totam habens fiduciam suam, Ungros quidem multis & gravibus præliis triumphavit, itemque Bohemos*
Sorabi. *& Sorabos à prioribus Regibus domitos, & cæteros Sclavorum Populos unâ, grandi prælio ita percussit, ut residui, qui pauci remanserant & Regi tributum & Deo Christianitatem ultrò promitterent*
Obotritæ. *Conveniunt hîc & rerum & verborum similitudine Adamus Bremensis Historia Eccles. lib. 1. cap. 48. Helmoldus Chron. Sclav. lib. 1. cap. 8. Lambertus vero Schaffnaburgensis Abotritos tantum ab Henrico subactos refert ad annum 931. pag.*
Delemincii, 155. *Ditmarus in laudes Henrici effusior, regiones ab illo Tributarias factas has numerat; Bohemiam, Delemintiam, item Obotritos, Vilcos, Hevellos*
Vilzi, Hevelli & Redaris.

& Redarios lib. 1. pag. 6. Idem sentiunt, *Witichindus Corbejensis Annalium lib. 1. pag. 639.*
Sigebertus Gemblacensis in Chronographia ad annum 921. A. 931. Abbas Urspergensis p. 213. Et ex his recentiores fortè deprompta texunt Historiã.
Mutius nimirum, in Chron. Germania lib. 9. p. 96.
Crantius Vandalia lib. 2. cap. 27. Curejus Annalium Silesia pag. 29. & fusiùs Fabricius de originibus Saxonie lib. 2. ad annum 918. pag. 102. Ad annum 928. p. 114. id insuper addens, nullã tamen Gentis nostræ injunã p. 115. verb. Contra Polonos Lusatium Marchionem Præfectum ad defendendos Germanie limites constitutum fuisse. Annales Poloniæ hic silent; & quæ ab Exteris metuebantur tela, non in Polonum, sed in alios Slavorum populos vibrata exhibuimus.

§. II.

*Ad Mieczeslai I. Christiani Res gestas vocat Ducum Poloniæ Series. Nominis istius variatio vel ex errore scribarum, vel ex difficili Exterorum pronuntiatione orta, maximæ in Sclavorum Historiã Confusionis fortè causa existit; accedente insuper Superstitione, quã nomina *Mieczeslaorum & Boleslaorum* boni auspicii ac Ominis fuisse credebantur; Ut & Bohemi & Poloni & reliqui Sclavi frequentius illo uterentur, observante id *Crantzio lib. 2. Vandalia cap. 29.* De Nominum Ergo istorum variatione quædam hic præmittenda erunt, scopo nostro haud exiguam lucem*

Probatur id
 (2) ex confusione nominis Ducum variorum Slavorum.

Varii enim erant Mieczeslai & Boleslai variorum serminatione expressi.

cem collatura. Fuere inter Slavorum Reges & Duces famâ rerum gestarum celebres *Misico Mistui* (hîc litera. t. ex malè locatâ virgulâ literæ Polonicæ, î. quæ duritiè pronuncianti requirit fortè inserta) *Mislao, Misica, Misizla, Misungus, Mieczeslaus*; quod ultimum nomen ob sui venustatem, Polonico foro donatum, idem est, quod *Laus Gladio parta*, surrogatum in Locum Vocis *Misico* à Polonico *Mieszac'* miscere derivatæ. Eadem fata Boleslai nomen expertum est, ut jam *Bogislai*, jam *Bolislai* jam *Boizlai* jam *Biozlani* sono exprimeretur. Nec sine ratione conijcere licet, *Bilungi* appellationem ex eâdem radice ortam, ob consimilem *Misungi* à *Mistao* deductionem. In hoc nominum Labyrintho, filo Ariadnæo, accuratâ nimirum rerum gestarum & temporum conciliatione opus est: quam quidem, an ipsi *ὀυζεγοι* semper observaverint, meritò dubitare licet; ut scripta eorum ingenuè mox tradenda, documento erunt. Sanè, ut difficilè præsentium Censuram esse, rectè iudicavit Vellejus Paterculus, ita facilis eorum est & quasi præceps fides. Novis allicimur, & si grata fuerint, iisdem applaudimus & in erroris sequelam haud paucos trahimus. Sæpe res voti cum gestis commutantur, & plerumque in exterioris præsentis cœcutimus, vel adulatione, vel odio vel ignorantia Scriptoris decepti. Totò die docemur, quàm exigua Novellis ita dictis & ex
iisdem

Billungus & Misungus iidem, qui Boleslaus & Mieczeslaus,

(3.) *ob defe- sum inveniendi in veritatem rerum exteriorum præsentium & difficilem Pa-riorum negotiorum censuram.*

iisdem compilatis Ephemeridibus fides sit habenda. Posteris id privilegii datum, ut ponderatâ probè variorum monumentorum autoritate, nec metu odii, nec spe gratiæ rem ingenuè tradere, & ut meruere rem debitam, omnibus respondere possint. Hæc Regum nostrorum initiis Reipublicæ fuit fors atque conditio. Altum de illis, ubi cum gloriâ res gestæ, silentium; iniqua judicia de actis nec laudem nec vituperium merentibus. Posteris debentur debiti Regibus Nostris decoris vindiciæ. *Ita nulla Virtus latet & Seneca iudic. latuisse non ipsius est damnum. Veniet qui conditam, cio id confir. & seculi sui malignitate compressam, dies publice. matur.* Paucis natus est, qui Populum atatis suæ cogitat. Multa annorum millia, multa populorum supervenient: ad illa respice, etiam si omnibus tecum viventibus silentium livor indixerit, venient, qui sine offensâ, sine gratiâ iudicent. Si quod est pretium virtutis ex famâ, nec hoc interit: ad nos quidem nihil pertinebit posterorum sermo: tamen etiam non sentientes colet, ac frequentabit. Nulli non virtus & vivo, & mortuo, retulit gratiam: si modò illam bonâ secutus est fide, si se non exornavit & pinxit, sed idem fuit, sive ex denunciato videbatur, sive imperatus ac subito. Nihil simulatio proficit, paucis imponit leviter extrinsecus inducta facies: Veritas in omnem partem sui semper eadem est. Quæ decipiunt nihil habent solidi. Tenue est mendacium: perlucet, si diligenter inspexeris. *Judicio Senecæ Epist. 69, in fine.*

§. III.

Superstitem adhuc sisto *Henricum Aucupem, Mieczeslao* ætate illius à *Czemo-vito* Patre in societatem regiminis forte accepto. Cùm hõc nulla Imperatori bella intercessisse constat;

(4.) *Mislaum* Ast *Mislaum* quendam *Obotritarum* Regem Anno 931. ab Henrico defecisse, Hamburgum evertisse & vicina loca vastasse, ab Imperatore tandem repressum & eò adactum, ut cum gente suâ ac sociis non tributum modò se pensurum, sed & Sacrum Baptismi lavacrum suscepturum polliceretur; ex *Annalibus Slavici & Germanici* perspicuè deduxit *Bangertus in Comment. Hel-moldi pag. 38.* Exinde fortè ob Nominis similitudinem, & Christianæ religionis receptæ conditionem suspicioni locus esset; *Mieczeslaum* sc. Polonum fuisse eundem, de quo hæctenus tradi-

(5.) *In illo* ta, cùm & *Poloniæ* Scriptores fateantur *Mie-*
res gesta con *czeslaum* *Polonum Christianorum* *Mysteriis* *initia-*
veniunt cum *tum fuisse;* Quanquàm tempus longius exten-
Mieczeslao *dant,* & rem gestam in annum Christi 965. collo-
Polono; sed *cent,* teste *Cromero lib. 3. p. 46.* Henrico Impe-
diversitas ex *ratore* jam ante 30. circiter annos è vitâ erepto.
Chronologia *ostenditur.*

§. IV.

Mieczeslai Sed graviora instant, quæ à *Conringio* op-
etate, succe- *ponuntur,* libertati *Poloniæ* maximè adversa, eò-
dunt in Impe- *que* magis metuenda, quod testimoniis scripto-
rio Ottones. *rum* *αὐτόπτερον* ferè munita proferantur. Quæ
I. II. III. *de*

de Ottonum I. II. & III. Atque Henrici II. *sancti* dicti, Bellis cum gente nostrâ gestis, eorumque successu & ductis de illâ Triumphis tradit, *Dithmari Episcopi Mersburgensis*, coævi auctoritate nituntur. Indulget illi nimirum *Hartknochius d. L. 1. c. 2. §. 10.* agnoscens tributariam fuisse Poloniam, additâ tamen molli interpretatione: pensionem, nimirum, quam alter tributum nomine accipit & exigit, non continuè certum indicium esse subjectionis *p. 58.* *Cureauus* in applausum sententiæ suæ dulcedine quâdam honoris inescatum pertrahere conatur Lectorem, dum Regno nostro societatem & subjectionem florente tunc Imperio, cui aliæ gentes nobilissimæ parebant, nihil esse ignominiosam judicat *Annal. Siles. p. 34.*

Ad fontem verò ipsum jam accedamus, ex *Ditmaro* quicquid præjudicii elici possit, pro eâ fide, quæ Historicum decet, producturi. Initium ipsi à *Venceslao & Boleslao Ducibus Bohemia*, iisque fratribus; illum *Domino ac Regi* (hoc est Imperatori Ottoni Primo) *fidelem &* *Boleslao fratre nefariè occisum, tradit. lib. 2. Chronici pag. 18.* *Annales Bohemiæ* addunt, *Venceslaum* tunc cum aliis Germaniæ Principibus *Majestatem Cæsaream officiosè comiterque conservasse & Ottonem decus Regium eidem contulisse* atque à tributo eum absolvisse, tandem *Boleslaum Venceslai fratricidam* à Cæsare bellò petitum & armis eò adactum, ut pacem oraverit, eamq; **certis**

Opponitur
à *Conringio*
Dithmarus
scriptor co-
ævi referens
Polonos ab
Ottone I. de-
victos.

Admittit id
Hartknoch
cum molli
interpreta-
tione.

Cureauus sub-
jectionē Polo-
norū in glo-
riam vertit.

Excerpta è
Ditmaro
ingenuè tra-
duntur.

Bohemi ab
Ottone I. de-
victi.

certis legibus impetraverit, Dubravii testimonio
lib. 4. p. 37. lib. 5. p. 40. & 41. Pergit Dithmarus:

Item Luziti, Gero Orientalium Marchio Lusizi & Selpuli Misi-
Selpuli, Mi- conem quoque cum sibi subjectis imperiali subdidit
sico quidam, ditioni. Herimannus Dux Seliburem & Mistui-
Selibur & cum suis Imperatori Tributarios fecit lib. 2. pag.
Mistui, Du- ces Slavorū. 25. Interea Udo Venerabilis Marchio Misiconem

Misico ad
Variam usq;
tributarius
factus.
Imperatori fidelem, tributumq; usq; Varta fluvium
solventem, exercitu petivit collecto. Ad cuius au-
xilium pater meus Comes Sigefridus tum juvenis,
nec dumque conjugali sociatus amore, venit solum
cum suis, & in die Sancti Johannis Baptista adversus
eum pugnantes, primoq; vincentes à fratre ejusdem
Cideburo, exceptis tantum comitibus præfatis, omnes
optimi milites interfecti oppetierunt in loco, qui vo-
catur Cidini. Hæc de famâ miserabili Imperator
turbatus de Italiâ Nuncios misit præcipientes Udoni
atque Mifeconi, si gratiam suimet habere volu-
issent, usque dum ipse veniens causam discuteret, in
pace permanerent. lib. 2. pag. 35. — Porro; Huc

Misico & Boleslaus, co- (Quedlimburgum) scilicet Misico & Boleslaus
ram Impera- Duces confluebant Imperatoris edicto cum omnibus
tore causam Regni totius Primarius, consummatisq; pacificè cun-
suam agunt. Etis ditati muneribus magnis reversi sunt ad sua la-
tantes. p. 36. Quis jam ille Misico fuerit, ut con-

Quis ille Mi- stet, materiæ nostræ præcipuum erit momentum.
sico?
Ditmarus Dithmarus hætenus nihil certi determinat, nisi
hætenus ni- quod lib. 4. p. 89. Misiconem quendam Pole-
hil certi ex- niorum Ducem Inclytum appellet lib. 4. p. 89.
drimus. Eun-

Eundem *Misiconem* (vel ex conjecturâ ipsius, vel recentiorum Historicorum) *Boleslai Patrem*, vivente egregio *Hudone*, domum, in quâ eum esse sciebat, *crusinatum* intrâsse, vel eo assurgente nunquam præsumpsisse sedere, & tributarium semper fuisse, tradit. lib. 5. pag. 109. Convenire videtur, rerum gestarum similitudo; matrimonium scilicet *Misiconis* cum *Dombravâ*, *Boleslai Bohemiæ Ducis Filiâ* (vel etiam agnatâ) & succedens *Misiconis*, *Dombravæ* instinctu ac solertiâ, ad Christianam religionem conversio: ut ex eodem loco *Dithmari* pag. 89. constat. Polonicis æque ac Bohemicis Scriptoribus utrumque in Historiâ *Mieczeslai Poloni* observantibus. Ut videre est in *Cromevo* lib. 2. p. 46. & *Dubravio* lib. 5. p. 41.

An idem, qui postea *Pole-niorum Dux* appellatur.

Obj. 1. a nominis similitudine.

Obj. 2. à rerum gestarum convenientia.

Obj. 3. à Polonorum Scriptorum confessione.

§. V.

Hæc sparsim à *Dithmaro* interjecta, non habitâ temporis & expressæ ab illo semper regionis ratione, aded, ut *Misiconis* nomine jam *Polonum*, jam *Bohemum*, aut alium fortè *Gentis Slavicæ Ducem* intellexerit. Sanè si antiquiora evolvamus monumenta, luculenter constabit, *Misiconem* istum non *Polonorum* sed *Slavorum*, qui *Liucaviki* vocantur, fuisse Regem. *Witichindus Corbejensis* enim, Scriptor ipso *Dithmaro* (qui sub *Ottone II.* anno circiter 976. natus est, ipse *nativitatis suæ testis* lib. 3. p. 49.) Antiquior & *Ottonis I.* Imperatoris Scriptor *Coævus* (ut id patet ex libris ejus ad *Mechtildam Ottonis I. filiam*, ostendentibus Ducè fuisse.

Resp.

(1) Incertum, quem *Misiconem* *Dithmarus* intellexerit.

(2.) antiquiora monumenta referunt, *Misiconem* hunc non *Polonorum* sed *Liucavicorum* Ducè fuisse.

2

dentibus idem Trithemio ad annum 952. & Henrico Mæibomio in Vitâ Witichindi) disertis verbis refert: *Misicam* Regem, *cujus potestatis erant Slavi, qui dicuntur Liucaviki duabus vicibus superatum, fratremque ejus interfectum & prædam magnam ab eò extortam; devictos quoque à Gerone Præfide Slavos, qui dicuntur Lusici, & ad ultimam servitutem coactos, Seliborem & Mitharum ab Herimanno Duce subactos.* — Eundem *Misicam* paulo post scribit, *Amicum Imperatoris factum & instictu Vigmanni à Slavis, qui dicuntur VuLoinni bellò lacesitum, sed Boleslai Regis Bohemorum Generi sui auxiliò adjutum, Vigmannum superasse &*

(3.) *convenit accurata rerum gestarum similitudo.* Imperio Romano fidelem semper mansisse. lib. 3. annalium pag. 660. & 661. Hæc memoriæ tradidit Witichindus testis Coævus, in describendis rebus perspicuus, ingenuus, atq; ita omni exceptione major. Res vero ipsa loquitur: *Misicam* Witichindo dictum eundem esse, qui à Dithmaro *Misico* appellatur. Inest enim voci utriq; tanta similitudo, ut leni tantum literæ a. in o. inflexione accedente, nec ovû ovo similis esse dixeris. Distinctus hic *Misica* à *Mistui*: Victus ille à Gerone Præfide; gener Boleslai Ducis Bohemiæ factus (ex conjugio Dombra-væ.) Amicus tandem Imperatoris salutatus. *Quæ major nominum ac rerum convenientia?* In Licicavicorum appellatione tanquam in scirpo nodus quæreretur, facili tamen conatu solvendus, cum ipsa nominum disparitas non eundem sed diversos fuisse populos, *Polonos & Licicavico*
lucu

NUNQUAM TRIBUTARIA. 110

luculenter ostendat. Non ignotam fuisse Polonorum appellationem, supra evictum; Nec ullus Scriptorum eandem ex utrisque gentem constituere ausus est. Quas verò sedes *Luticavici* tenuerint, non convenit inter Commentatores Historiæ Slavicæ. *Hartknochius* eos in hodiernâ Lusatia collocat *lib. 1. c. 1. thesi ultima*. *Bangertus*, etsi in opinionem suam trahatur ab *Hartknochio*, diversum sentire videtur, dum Soravos in hodiernâ Lufatorum regione habitasse demonstrare conatur *pag. 11*. *Reinerus Reineccius* Lufatos olim *Lucikos* dictos fuisse, non sine fundamento conjicit *in appendice 1. Chronic. Slav. pag. 218*. Hisce conjecturis nostram addere liceat; *Luzikavicos* Gentem vel ex duabus compositam fuisse, nempe ex *Luzicis* ac *Vilcis*; quales olim fuere *Celtiberi*, populus ex *Celtis* & *Tiberis* conflatus, vel conjunctim *Lutikavicos* dictos, ex ignorantia Synonymorum; cum *Lutizii* & *Wilci* eadem gens sint, diversis tantum nominibus insignita. Quicumque tandem fuerint, *Polonos* tamen non fuisse eosdem sufficienter evictum, fatente ipso *Henrico Mæibomio* *in Notis ad Vitichindum. pag. 700. in fine*, ubi eundem esse *Misicam Lucicavicum Regem* adstruit, qui *Dithmaro Misico* dicitur. Ad confusionem ex consimili Imperantium appellatione ortam diluendam vocat *materiæ series*. *Imbelle* in solâ *vocum similitudine patrocinium* quæri, *sectione 4. ostensum*; *accedente Witichindi sententiâ* litis in hoc argumento *motæ decisoriâ*. Imò ex aliis *Historiæ Slavicæ commentatoribus* mox patebit;

Q 2

rebit;

tebit; *Bohemos, Obotritos, Vagrios & alios Slavos*, quibus Duces *Misiconum* nominibus fortè insigniti præfuere, ab *Ottone primo* devictos & tributarios redditos. Altum interim de Polonorum subjectione silentium, aut fortè res à Polonis cum gloriâ gestæ silentio dissimulatæ.

(5.) *Varii*
erant Misico-
nes Bohemo-
rum & alio-
rum Slavorum
Duces, qui-
bis bella sue-
re cum Impe-
rioribus.

Helmoldum accuratissimum in Historiâ Slavorum scriptorem perspicuè differentem primùm audiamus: *Fortissimus*, inquit ille, *Otto Rex convertit Exercitum ad subjugandos Slavorum rebelles, quos Pater ejus uno grandi bello domuerat, ipse tantibus bella sue deinceps virtute constrinxit, ut tributum & Christianitatem pro vitâ simul & patriâ, libenter offerrent victori, baptizatusque est totus gentilium populus: Ecclesia in Slavoniâ tunc primum constructa.* L. 1. *Chron. Slav. c. 9. n. 8.* Eandem rem iisdem ferè verbis traditam videre licet in *Adamo Bremensi* L. 2. c. 2. & *Abbate Stadeni* ad A. 948. *Paulo Langio Cygneo in Chronic. Citizenensi* p. 756. num. 40. Jungendus dictis Authoribus *Continuator Reginonis*, (quem ætate Ottonis I. & II. fortè vixisse finis annaliû ejus innuit; id quod etiam inde elicitur, quod Geronem Ottonis I. Ducem belli, *sui temporis* optimû Principê vocet ad A. 965.) *Dithmaro* coævus, qui Slavorum primo ab *Ottone* devictorû sæpe meminit ad annum 954. 959. 960. 963. Specialius verò Bohemorum Slavorum mentionem injicit ad annum 950. scribens: *Boleslaum Bohemorum Principem Imperatori rebellantem victum & per omnia istius ditioni subditum fuisse.*

isse. Polonorum acta silentio prætermiffa argu-
 mento sunt, aut nulla illis cum Imperio Germa-
 nico intercessiffe bella; aut minori cum Impera-
 torum gloriâ gesta fuisse. De eodem Boleslao Fra-
 tricida ab Ottone superato refert. *Sigebertus*
Gemblacensis ad annum 938. 941. 950. Ad
 annum verò 958. Slavos à *Vigmanno* adver-
 sùm Imperatorem excitatos, repressos tandem,
 occiso illorum Regulo tradit. Quem *Vigman-*
num ad Slavos non Polonos transiisse constat ex
Dithmaro lib. 2. p. 25. Cum Polonorum Ducem
Misiconem occisum fuisse ex nullis annalibus
 ostendi possit. Pergit *Sigebertus*: *Vigmannum*
 nempe contra Ottonem Rebellem à *Misachâ*
 Slavorum Regulo Imperatoris amico peremptum
 ad annum 967. p. 585. Cum *Sigeberto* conve-
 niunt Author *Magni Chronici Belgici pag. 78. nu-*
mero 33. *Viterbiensis* relatio eodem tendit P.
 17. p. 475. *Fabricius* *Misiconem* hunc Bohemiæ
 Ducem fuisse vult, & Ottonis III. auxilio fre-
 tum cum fratre suò Boleslao Bella gessisse scribit
lib. 2. Originum Saxonicarum p. 216. & sequentibus.
 eundemque *Misiconem* intellexisse credendus est,
 qui *Dithmaro* Cliens Ottonis III. eique fidelis
 dicitur L. 4. p. 67. Porro termini extensæ Hen- (6.) à ter-
 rici Aucupis & Ottonis I. in Slavorum regionem minis exten-
 potentiæ indicio sunt, in Poloniam usque hanc se Imperato-
 Imperatorum bigam nunquam penetrâsse; rum in Sla-
 Nam illos tantùm populos Slavos Rebelles ab vorum ditio-
 Ottone primo subactos, quos pater ejus Henricus nes non verò
 Polonicas
 Domue-
 potentie.

Q 3

An accolæ
Varthe fluvii
Poloni fue-
re?

domuerat, tradunt annales. Ab Henrico verò, qui Slavorum populi domiti fuerint, §. 1. & 2. fusiùs ostensum. Nec est, quod Conringius tantopere urgeat ex *Dithmaro pag. 22. lib. 2. Misiconem nempe Imperatori fidelem tributumq; usque Vurta fluvium solvisse.* Hæc, addit *Conringius*, ni fallor, ita accipienda sunt: Tributariam tum fuisse omnem Misiconis Regionem ad Vartham usque à Bohemiæ & Lusatix finibus *p. 230.* Simus verò & hîc liberales cedendo Conringii conjecturæ; etsi Dithmarus non exprimat, quis nam ille Misico fuerit; frustra tamen præjudicium Poloniæ libertati adversum ex eo elicere conatur. Etsi enim negari non possit, Vartham fluvium ortum suum debere Poloniæ Minori & paulò post per Majorem Poloniam fluere; docent tamè Geographici Scriptores & experientia testis, eundem fluvium prope Cüstrinum Arcem in Marchiâ Brandenburgensi sese in Oderam exonerare. In qua Marchiâ Brandenburgensi *non Polonos sed reliquos Slavos, Herulos, Leubusios, Wilinos, Stoderanos, Brezanos* cum multis aliis consedisse, Helmoldi testimonio adstruit Reinerus Reineccius *dicto loco in Appendice pag. 210.* Non ergò in Poloniam, sed ad Poloniæ fines protensa Imperatorum arma fuere, aliumque Misiconem non ex Polonis sed Slavicis ducibus ortum, in illo tractu à Bohemiæ & Lusatix finibus usq; ad Confluxum Oderæ & Varthæ imperantem, ab Imperatoribus dictis tributarium factum sequi oportet. Nimum

um

um verò sibi tribuit, *Haggecus*, qui *Miecze-* Refutatur
slaum Polonum, vivente adhuc *Boleslao Pio* Haggecus Po-
 Bohemorum Duce, *Dambrovca* fratre, anno lonis adver-
 Christi 994. crebris incursionibus Bohemiam sus convictus
 tum vastasse & sexto demum anno post à *Bole-* ignorantia
slao tertio Bohemiæ Duce repressum, *Cracoviâ* in Chrono-
 & maxima Poloniæ parte tandem exutum me- logiâ.
 morat. Erroris sanè non exigui in malè locatò
 temporis ordine rectè arguitur & convincitur à
Cromero lib. 3. p. 50. Tandem jus illud Majesta-
 tis circa sacra, cujus vim *Mieczeslaus* Primus (7.) à jure
 Christianus exeruit, in exstructis templis, constitu- Majestatis
 tis collegiis sacris, erectis Episcopatibus, firmum circa sacra
 atque inconcussum argumentum est Supremi il- quod à Mie-
 lius per Poloniam dominatus, ut id post alios czeslao &
Curæus tradit in annalibus Silesia pag. 30. & 31. non ab Imper-
 Sanè, si in Poloniam usque Imperium Ottonis ratoribus in
 extensum fuisset, Ecclesiæ quoque ab illò jure Polonia ex-
 Victoris constitutæ fuissent, prout in reliquis ercitum.
 Slavorum regionibus ab Imperatoribus Ecclesias
 Deo dicatas & certis juribus ac privilegiis orna-
 tus, legibus etiam adstrictas fuisse, memorant
 Historiæ Slavicæ Scriptores.

§. VI.

Cœterum: quò augustiorem posteris suis prin- An quod pe-
 cipatum relinqueret *Mieceslaus*, hortante senatu, tierit a Pon-
Lampertum *Cracoviensem* Archiepiscopum sive tifice coronâ
 Episcopum, virum doctum & eloquentem, ora- Mieczeslaus,
 torem mittit ad *Benedictum* ejus nominis Septi- ideo Sedi Ro-
 mum mane tribu-
tarius factus.

mum Pontificem maximum, ut regium diadema
 sibi mitteret, regemque Polonorum se & posteros
 suos esse juberet. Quo tempore etiam Stepha-
 nus Geisæ filius, post defunctum patrem Ungariæ
 princeps, eadem de re suum miserat. Atque ille
 quidem impetravit: quanquam Ungari vulgo
 crediderunt ab Angelo cælitus ei diadema esse
 impositum: Nostro negatum est, vel quod de
 morte ejus nunciatum esset, vel quod differre
 eam rem Pontifex divino oraculo juberetur: eò
 quod Poloni venationibus, rapinis ac cædibus
 mutuis dediti, duri & immanes, contumeliosi &
 asperi adversus tenuiores atque subditos minùs
 castè religionem colere dicerentur. Hæc ex
 Cromero deprompta relatio præjudicium liberta-
 tis amissæ inferre genti nostræ, eamque Ecclesiæ
 Romanæ fiduciarium reddere videtur; Verùm
 cum hic non conveniant Germaniæ Scripto-
 res cum Polonis, in admittendâ rei gestæ veri-
 tate; Conringio dissensus istius rationem præ-
 bente *his verbis*: Baronius ad annum 1000.
 n. 18. ex historiâ Romualdi à Petro Damiano de-
 scriptâ præclarè notat, Bolislaum à Romano Pon-
 tifice coronam sibi petiisse, sed fuisse impeditum
 ab Henrico Cæsare; rectè hinc colligens, ab Ot-
 tone III. Bolislaum illum regium titulum non
 obtinuisse. Cartuitus Hungarus in vita S. Ste-
 phani narrat, annò Regni quartò Stephanum
 Roma coronam adeptum, quæ Misicæ Polono
 erat destinata. Incidit autem ille quartus annus
 in Christi millesimum; adeoque si vera esset Car-
 tuiti

tuiti narratio, vel hinc appareret fabulæ illius de donato ab Ottone Regio titulo vanitas. Sed etiam illam fabulosam esse, patet ex eo, quod Mifiam Polonum in tempora illa referat, qui jam dudum erat mortuus, rerum jam potente per annos complures Bolislao filio. p. 241. Nullâ hîc necessitate adstringimur, ad vindicandâ à vano libertatis amittendæ metu Poloniam. Aptior ergo quæstioni huic ventilandæ patebit campus; in historiâ Boleslai Audacis & successorum ejus. Polonis æque ac exteris Scriptoribus in idem tunc ferè consensuris.

§. VII.

*Ottonem M. excepit Otto II. superstite adhuc An ab Otto-
Mieceslao. A. 974. An ab illo præsum in Polo- ne II. Polo-
niam jus armis tentatû fuerit, non exprimit Con- ni subasti?
ringius. Silentio tamen præterire non possum ea,
quæ in præjudicium argumenti præsentis trade-
re videntur annales. Dithmarus, Boleslaum Bo-
hemie Ducem & Mislui Obotritarum Ducem ab Ot-
tone II. devictos, refert. L. 3. p. 49. & 57. In re-
liquis annalium libris parcius de Ottone II. bel-
lis intestinis & externis distracto memoratur.
Fabricium ergò omnium nomine hîc surro-
gemus, qui Misiconem Poloniæ Ducem cum
Boleslao Boëmo in Imperium conspirasse refert.
Belli verò cum Polonis gesti historiam non per-
rexit L. 2. ad Annum 980. Forte sui immemor
Misiconem hunc, Miscovium Ducem Obotri-
tarum*

R

tarum

tarum appellat, eumque Imperatori turbas cientem *A. 982.* repressum tandem, scribit. *ibid. p. 199. 200.* *Gobelinus Persona* eundem *Miscovium* Ducem Obotritarum *Meistovi* nominat, cœterum in relatione facti cum Fabricio conveniens. An verò Hic ipse Dux Obotritarum terram regio Imperio tenuerit, ut vult *Bangertus p. 39.* dubitare liceret: sed viderit is, quem secutus est, Authorem. Ita nominum & rerum gestarum incertitudine historia præsens laborat.

§. VIII.

A. 984. *Ottonem III.* sistit series Imperatorum, in cuius Historiâ fidem meretur *Dithmarus*, iudicio *Conringii* non iniquo, Author penè *αὐτόπτης*. Verùm nihil ibi reperias, quo jacturam patiatur Libertas Polona. Et quanquam pauca ex illo ur-

An Ottonis Ill. etate Poloni Imperio Rom. German. tributarii facti. *geat Conringius*, plura excerpere libuit, ut evidenter constet, *Polonos* (si per eos veram gentem intellexit, non *Polavos* aut *Obotritas* aut aliam gentem Slavicam) non subiectos fuisse ab Imperatore, sed maximum *Ottoni III.* fuisse terrorem.

Miseconis meminit adhuc D. Author L. IV. *Eum nempe & Mistui & Boleslaũ Duces cum cæteris ineffabilibus confluisse, auxiliũ sibi deinceps, ut Regi ac Misconis de Domino cum juramētis affirmātes: Accessisse ad Henricum Ottonis III. Tutorem, regnique simul vitæ meminit, sed non exprimit, cui genii præsentis.* *usurpatorem p. 63. & 64. Eundem Henricum Boleslai amiciciã & armis fretum fuisse p. 66. tandem*

dem pace composita inter Ottonem & Henricum Boleslaus & Misico cum suis ad Imperatorem perveniunt. Omnibus ritè peractis, muneribus locupletati utrique discesserunt. Pergit Dithmarus sequent: In diebus illis Misico semetipsum Regi (h. c. Imperatori) dedit, & cum muneribus aliis Camelum ei presentavit, & duas eum eò expeditiones fecit. pag. 67. Eò Tempore Misico & Boleslaus inter se dissonantes multum sibi invicem nocuerunt, Boleslaus Luititios suis Parentibus & sibi semper fideles in auxilium vocat; Misico autem Imperatricis auxilium postulat, Nuntius postea à Boleslaò ad Misiconem mittitur, pacis tractandæ causâ, negotiû Patris tractaturus, quo v. successu, fusiùs Dithmarus exponit p. 69. & 70. item 71. Verùm nec hætenus expressit, cui Genti Slavica Misico præfuerit, nisi quod Slavorum Wilczorum, Luititiorum & Bohemorum mentionem faciat, nullam Lucicavico-
 Polonorum. Misicam enim Lucicavicorum Regem non Poloniarum Rex devictus.
 fuisse, continuata rerum ab eodè Misicone (Dithmaro ita dicto) gestarum series documento est; nisi Dithmaro de duobus Misiconibus sermonem fuisse, non sine jacturâ fidei ipsi adhibendæ, admit-
 tamus. Aut Unus itaque idemque erit Misico, de quo hætenus sensit aut sentire debuisset; lib. 3. p. 49. 57. lib. 4. pag. 63. 64. 66. 67. 71. p. 89. aut si duorum historiam texit, inconsultè videtur ad-
 jecisse: Se Misiconis Poleniorum Ducis Inchyti & innotatam re-
 in superioribus libris resignati residuum explicaturum gestarum
 rum, seriem.

R 2

rum, seriem.

- (2.) ob majorem fidem habendam Witichindo quam Dithmaro. *rum*, cum major fides habenda sit *Witichindo* Scriptori Coævo, quam *Dithmaro*. Accedit *Mieczeslaum* Polonum jam annò 999. obisse cum tamen *Historia Misiconis* post mortem *Ottonis III.* quæ annò 1002. contigit, à *Dithmaro* continuetur. Imò quædam in librò primo *Dithmari* desiderari & inter deperdita haberi observavit *Joachimus Johannes Maderus* in *Editione Dithmari p. 15.* Ubi *Misiconis* fortè *Poloniorum Ducis* Mentio facta: quam tamen rem ut incertam prætermittimus. Sibi tamen imputet quod clariùs non expresserit; Eorumq; itaq; qui *Dithmarum* sequuntur erit sentire incommoda obscuræ dictionis, quæ in odium *Poloniæ* torqueri nequit. *arg. l. veteris ff. de Pactis.* Si *Fabricius* fidem meretur; *Misico* ille *Bohemorum*
- (3.) quod *Misico Polonus* eo tempore jam non vixerit, quo res gestæ.
- (4.) ob defectum in *Libris Dithmari.*
- (5.) obscura relatio contra referentem interpretanda.
- (6.) quod omnia etiam conveniant cum *Misiconis Bohemæ Ducis* gestis.
- Dux* fuisse credendus est, ut supra ex eodem relatum, cum de bellò & pace inter *Misiconem* & *Boleslaum Bohemos* tractata relatio omnibus ferè circumstantiis conveniat. Nec planè contemnenda est *Fabricii* conjectura, cum etiam olim *Lambertus Schafnaburgensis* brevibus quidem, distinctis tamen verbis innuat, *Misiconem* hunc *Bohemum* fuisse; *Otto*, inquit, *Rex Puer Bohemiam vastavit, sed Misiconem cum mulieribus obvium suscepit. ad Annum 786. & iterum; Rex Bohemiam intravit, & ad deditionem cœgit ad Annum 987.* Addent lucem *Abbas Stadenfis* ad 987. & *Adam Bremensis L. 2. c. 17.* qui *Slavorum*

rum

rum eorumque Duces *Misizza, Naco, Sederich & Winulorum Duces Mizsidroum & Mistravor devictos* referunt. Nemo ex his Polonus, quod nomen ipsi ignotum non fuit, ut patet ex eò. *Lib. 2. c. 10.* Dubium adhuc superesse videtur, quò fiat, quod Poloni quoq; scriptores occasionem conversionis *Mieeslai* ex matrimonio cum *Dombravkâ* Bohemâ depromptâ ipsi agnoscant: Et hi forte decepti ex nominis similitudine, cum multi Slavorum Principes *Misicones* dicti fuerint. Docet *Liubiensky* jam ante *Mieeslaum* religionem Christianam in Poloniâ viguisse, in opere *Posthumo*, in proëmio, in *Vitâ Episcoporum Plocensium* pag. 301. etsi non planè inficiet, à *Mieeslao* forte eandem publicè promulgatam fuisse.

(7.) Polonorum 'con-fessio ex errore nominis Misico, orta.

§. IX.

Boleslaum Chrobri jam series temporum exhibet. Initium regiminis ab Anno 999. ad 1025. communiter statuitur, adeòque *Coævum* adhuc ipsi fuit Imperium *Ottonis III. & Henrici II.* Quantum hic hallucineretur *Æneas Sylvius*, quod *Misiconem Boleslao tertio* Bohemix Duci adhuc *Coævum* ponat, solidissimè explicuit *Cromerus*, cum *Misico* longè ante tempora istius *Boleslai* obierit. *L. 3.* Rectius ergò *Dubravius* cum *Polonorû* annalibus conspirans, *Historiam Boleslai Poloni* ab Anno circiter Mil-

Boleslaus Chrobri Mieeslao succedit in Polonia.

lesimo textit. Varia hîc incidunt, digna memoratu, cum utrisque adversarum partium Patronis favere videantur Annales. Ut verò perspicuè & singula probè excutiantur momenta; Præcipuum eorum quæstioni materiem dabit. *An ab Ottonis III. Henrico II. vel Bohemis vicarius factus.* *An Boleslaus Chrobri armis Ottonis III. ejusque Successoris Henrici II. vel etiam Bohemie Ducis potentiâ subactus, Eorum Imperio obnoxius vel tributarius redditus fuerit?* Dithmarus hâc in materiâ Scriptor coævus fidem mereretur indubiam, si accuratiorem habuisset Historiæ Slavicæ cognitionem. Soepe ab ipso *Boleslaorum & Misiconum* nomina confunduntur, soepe Historiæ unius gentis Slavicæ cum alterius annalibus commutantur; connexionem Annalium hunc errorem luculenter exhibente. Interim, quemcunque Boleslaum intellexerit, eum tamen nunquam Ottonis III. aut Henrici II. clientem aut tributarium factum, eodem Dithmaro iudice, evincetur. Et ne copiosa testimoniorum citatione opus nimium protrahamus, indice tantum Lectorem ad Dithmarum remisisse proderit. Meminitis *Boleslai* tanquam *degeneris filii Misiconis, crudelis & libidinibus addicti lib. IV. p. 89. 90. & 91.* Patre longè inferioris, qui imperata Imperatoris facere ut Pater ejus, recusavit *lib. 2. p. 35.* Soepè eum felici adversum Imperatorem fortuna usum, rebellionem tamen ejus repressam, vult. *Lib. 5. p. 109. 112. 114. & 115.* Victoriis etiam crebrioribus elatum, omnes regionis illius terminos usque ad **Isthram**

Ex Dithmaro omnia in genere excerpta traduntur.

NUNQUAM TRIBUTARIA. 122

Isthrum fluvium præoccupâsse *Ibid.* Bohemiæ quoque regno potitum, eò tamen exutum Patriam suam revississe *Lib. 6. p. 129. 130.* Budissinam deinde Polonico Præsidio munitam *Henrico II.* jussu tamen Boleslai traditam, fatigatumque in super Cæsaris exercitum rediisse *p. 132. & 133.* Expeditionem postea à Cæsare in Boleslaum factam, sed infelici successu *p. 134. 135.* fugatum quidem postea Boleslaum Posnaniam usque, ibi ab Henrico pacem petiisse & obtinuisse, nullo tamen Cæsareanorum lucrò. Læti enim, *addit,* revertebantur nostri, quia itineris longitudine & nimiam fame cum intermixtâ belli asperitate magnum sufferebantur laborem *Lib. 6. p. 138.* Jaromirus Bohemus iterum à Boleslao bello petitus, ejusque ditiones, Luzici, Zara, Selpuli & Budissina occupatæ. *pag. 142. & 143.* Rex illatum sibi à Boleslao damnum & contumeliam sæpè revolvens *Glogoviam,* ubi Boleslaus erat, tentavit, sed irritò conatu *pag. 155. & 156.* repetita in Boleslaum expeditio, eodem infelici successu *pag. 162.* Favittunc Boleslao fortuna, expugnata mox Libusia præsidio Cæsareo instructa, & triumpho de illâ ducti *p. 168. 169.* Tandem Boleslaus in bello pacis negotium meditans nuncios ad Henricum II. mittit pacem petentes, *inter quos filius Boleslai, Miseco,* cum *magnis veniens muneribus Regis efficitur, & fidem cum sacramento firmat. p. 174. 175.* Bolizlavus, verò Pater cum securitate obsidum apud se relictorum venit, & optimè suscipitur. In die sancto

Et o manibus applicatis *miles efficitur*, & post Sacramenta, Regi ad Ecclesiam ornato incedenti *armiger* habetur. In 11. feriâ Regem magnis muneribus à se & à confectali suâ oblatis placavit, deindeque regiâ largitate his meliora, ac multò majora cum *beneficio diu desiderato suscepit*, & obsides suos cum honore & lætitiâ remisit. pag. 175. & 176. Eundem Boleslaum Henrico postea Italiam petenti infidelem factum scribit, *Ibidem*. successu vero temporis *Misico* Filius à Patre Boleslaô missus ad *Uldaricum* Bohemum firmandæ amicitix gratia, detinetur à Bohemo, intercessione tamen Cæsaris dimissus monetur, ne Cæsari incommodum amplius inferat pag. 189. & 190. Variâ deinde fortunâ propè *Crospanam* & *Glogoviam* pugnatum fuit, à Cæsare cum Bolislao, favente huic magis fortunâ, quam illi; ita tamen ut *Boleslaus* eandem semper temperaverit, ut patet ex libro 7. pag. 192. 197. 215. 219. 221. 222. 223.

Decisio clara 224. 228. & 229. Tandem Pax coaluit inter Henricum 11. & Boleslaum assiduâ nempe Posterioris supplicatione, ut vult Dithmarus lib. 8. pag. 232. addit tamen: non opus esse, autumo, de Boleslaô amplius differere, *cujus nomen & conversatio si Dominus Omnipotens vellet, satius nobis lateret, omne hoc, quod Pater suus & iste nobis in connubio ac familiaritate magnâ copulati sunt, plus damni subrumque fu. sequentis, quam boni precedentis attulit ac in futuro esse, adeoque asseret, quia etsi pace simulata, nos ad tempus diligat, nunquâ iri. tamen per secretas tentationum veritates nos à Charitatem.*

ritate

NUNQUAM TRIBUTARIA. 124

ritate mutuâ, à libertate innatâ deducere, & si quando
tempus ei ac locus contingit, in perniciem apertam
assurgere non resistit, pag. 236. Lectoris jam erit
judicare, An Boleslaus (quisquis is fuerit Po-
lonus, Bohemus, vel alius Slavus,) tot prælio-
rum victor, tot urbium expugnator, armis po-
tentior, Imperii Romani terror & vel ipso
nomine invisus, Ottonis III, & Henrici II.
imperata facere necesse habuerit? Pompana
ergò sapiunt Dithmari verba. Pacem ab Henrico
II. datam Boleslao petenti & supplicanti. Imbecil-
litate enim nota esset, ad talia confugere velle.
At gens, quæ plus armis aut viribus valet, aut par
hostibus esse potest, pacem petere etiam sine de-
trimento turpe sibi esse judicat. Nec verò ulla
res Henricum II. Regem Galliarum & Carolum V.
Imperatorem ab ineundâ pace tamdiu retarda-
vit, quàm quòd incerto rumore Carolus pacem
à Rege petiisse diceretur; quo nihil ab ullo Prin- (2.) pacem
cipe, ne votis quidem conceptis majus optari ab Imperato-
poteat; eoque magis, si fines hostium pervaserit, re non peti-
ut idem Imperator Francisco Rege I. non modò
suis, sed etiam Germanorum & Anglorum opi-
bus fretus, hujus imperii provincias quasi finium
regundorum judicio vindicabat; quibus verbis in
simili argumento utitur Bodinus lib. 5. de Rep.
cap. 5. pag. 889. & sequentibus. Verbo: Potentio-
ris est pacis dare conditiones, imbecillioris pete-
re. Grot. L. 3. c. 20. §. 20. Non sine injuriâ ergo
Gentis nostræ talia Dithmarus tradidit, quæ Ve-
S ritati

ritati & ipsi rationi primò obtutu adversa sunt, adeo ut Bzovius ipsum somniasse recte judicet, nullâ injuriâ idcirco illi illatâ, quâ etsi indignè affectum autumet Conringius. Non inficior equidem, Boleslaum repressum sæpè & præliis victum, si fides habenda sit Dithmaro, nunquam tamen *ita victum*, ipse Dithmarus testatur, *ut petitis excideret Boleslaus & Imperatori certata relinqueret*, (qui verus est victoriæ effectus ut explicat *Albericus Gentilis de arm. Rom. lib. 2. cap. 5.*) Et verè hûc spectat, quod de Populo Rom. dictum olim, *illum Victum vi & superatum præliis sæpe multis, bellò vero nunquam, in quo sunt omnia.* De cujus dicti veritate videri potest *Albericus Gentilis dictò tractatu lib. 1. c. 5. & lib. 2. c. 5.* Imò ipsa prælia, ex quibus Henricus II. Imper. Victoriâ reportasse creditur, luculenter demonstrant, Imperatorem magis pro Victore se gessisse, quam Victorem se sensisse, ut *Polybius de Philippo Macedone notat lib. 16.* Tales enim plerumque fuerant præliorum exitus, ne dicam Poloniæ magis auspicati, ut uterque pro se potuisset interpretari, ipso Dithmaro non reluctantante. Frustrâ itaque Henricum Victorem dixeris vel Victoris jure pacem & pacis leges Boleslao dedisse. Non enim patitur æqualitas potentiz, vel dubius Belli exitus, ut alter Victoris, alter Victi partes sustineat,

(3.) *etsi potuisse dicendus, ideo Imperio non subiectum.* ut clarè demonstratum à *Grotiô lib. 3. cap. 20. thesi 45.* & Exemplis illustratum à *Struvio dissertatione de Victoria & clade Thesi 10. & 88.* Sed
simus

simus & hinc liberales admittendo, pacem à *Boles-
laô* rogatam, vel potius oblatam, & ab *Henrico
secundo* acceptatâ & confirmatam. Nullum inde
subjectionis argumentum. Boni & Pii Principis
nota est, in bellô pacis habere curam, eamque
quibuslibet modis procurare etiam cum læsio-
ne sui. Ut enim inter Privatos verecundæ men-
tis esse dicitur, qui lites exsecratur, ita Principibus
laudi cedit, qui etiam post acceptum aliquod in-
juriarum paci tamen consulunt. Quo nomine
sapiens Indus Jarchus laudabat Regem, qui læsus
à Vicino foederato *ἔ παρέλυσε τὰς ὄρκους, ἔτω βε-
βαίως ὁμωμοκέναι Φήσας, ὡς μηδὲ ὀπίη ἡδικεῖτο λυπεῖν
αὐτὸν: Non discessit à juratâ fide, ajens tam sanctè
se jurasse, ut alteri ne post acceptam quidem injuriam
nociturus cesset, apud Philostratum. lib. 3. cap. 6.* Et
hinc nihil turpe videri potest, quod cum salute
Reip. conjunctum est, ut in consimili ferè casu ju-
dicat *Bodinus. pag. 891.* Quidni generosi esset
animi, victoriis cum temperamento uti, & curam
parendi humani sanguinis habere, bellô in
quô homo homine prodigè utitur, abstinere, &
pacem etiam armis Inferiori offerre. Ita Pyrrhus
olim duplici adversus Romanos Victoriâ felix, ac
penè Italiâ potitus, legatos Romam misit, pacis
conditionis æquas excepturus. Erat verò Illa
apud Romanos ambitio, ut potius Rempubl. cum
omnibus fortunis in discrimen adduxissent, quàm
ut Pacem peterent aut pacis Conditiones præ-
scriptas acciperent. Responsum ergò Legatis
Pyrrhi, nullam fore pacis actionem, nisi Pyrrhus

Italiã excederet. Rex magnanimus acceptò responsò dixisse fertur, Romanos nec Victores nec Victos acquiescere posse. Magnum certè & laudabile Generositatis in medijs Victorijs documentum. Et Lucius Marcius Proconsul cum exercitu Romanorum fusus, oblatas à Perseo victore pacis condiciones repudiavit, nisi Perseus se ipsum ac Macedoniæ Regnum senatus Populique Rom. legibus potestatiq; permetteret, deducente id fufius Bodino *dictò locò*. Mansit verò is Ambitionis stimulus in Imperatoribus Romano-Germanicis, ut turpe & ignominiosum sibi esse ducerent, pacem Victoribus etiam offerre; imo docebunt sequentia tempora, subornatos scèpè ab Imperatoribus vicinos Principes, qui Polonis persuaderent, ut de Pace ad Imperatorem mitterent, aut ipsi venirent, cujus rei documentum erit Historia belli inter Fridericum Imperatorem & Boleslaum Crispum gesti. Sed ne rigorem Juris Regni nostri, cum quodam Imperii Romani contemptu defendere videamur; iudicio *Sarnicii* pio ac modesto eundem temperare liceat: *Majores nostri, inquit, haud dubie eã prudentiã & modestiã præditi erant, ut licet fines suos constantissimè præpugnarent, tamen Imperium Romanum Dei opus esse agnoscerent.*

(4.) *Polonorum Modestia in bellis laudatur.* Nec iudicabant Felices illos futuros, qui temerè manus novandis rebus injicere vellent. Interim potentiorum Principum, si quando arrogantius impeterentur, vim vi repellebant, Marobudi illius, Regis *Marcomanorum*

comanorum, ex Quadis seu Sarmatis oriundi exemplum imitati, qui Augusti temporibus florebat. De quo sic Vellejus Paterculus memoria prodidit: Marobudus genere nobilis, natione magis quam ratione barbarus-finitimos omnes domuit bello, aut conditionibus, juris sui fecit. Disciplina Militaris exemplum ad formam Romanorum retinebat. Adversus Romanos sic se gerebat, ut bellò eos non lacefferet, sed tamen ostenderet, si lacefferetur superesse sibi vim, voluntatem & facultatem resistendi. *Annalium Pol. lib. 5. p. 195.* Sed ut erroris jam in relatione facti *Dithmarus reconvincatur*, ostendent documenta, *suamnr.* pleraque, quæ de Boleslao Polono refert, *Boleslaum vel Bohemorum vel Obotritarum Regem, Billugum* dictum, concernunt; seu Nativitatem, seu Conjugia, seu Res gestas, seu Posteritatem, seu *Coæva Ottonis III. & Henrici II. imperia spectes.* *Mislun* enim Duci Obotritarum, Ottonis III. tempore Anno 986. successit filius ejus *Billugus Obotritarum Regulus* teste *Helmoldo lib. 1. cap. 13. cui addatur Bangertus pag. 39. circa finem.* Hic Edvardi cujusdam filiam Vagonis sororem in Matrimonium exoptavit & obtinuit (*Oddam* fortè dictam ex eò *conjectare licet, quod filiam Boleslaus ex ea susceptam Hodiccam habuerit, Dithmarus eandem Odam appellat.*) *Eccihardi* filiam à Boleslao diu jam desideratam, & per filium suimet Ottonem vocatam *Cizam* venisse & ibi Boleslao copulatam fuisse *lib. 8. p. 232.* *Fabricius* Boleslaum Bohemum fuisse scribit, nempe Bohemum *Odami* *Ecchardi Marchionis Mis-*

Quod Boleslaum Polonum, cum Boleslao Obotrita vel Bohemo confundat. (1) ex errore nominis.

(2.) ex convenientiarum.

nensis filiam se ducturum promississe & Ottonem sponsae fratrem, Puellam Boleslao desponsatam Zitiū deduxisse. lib. 2. Originum Saxonicarum. pag. 310. ad Annum 1019. Hic ipse Echardus Dithmaro Ecchardus, Helmoldo Edvardus dicitur; eundemque fuisse constat ex eo, quod Marchio Dithmaro dicatur, Fabricio, Marchio Misniae, sedemque habuerit juxta Helmoldum Aldenburgi, quod praecipuum erat Misniae oppidum. Conveniunt re-

(3) *convenientia temporis.* *convenientia temporis.* rum gestarum tempora, ut ex Helmoldo constat, omnia enim haec facta circa decursum Seculi 10. & initium 11. accidisse supra ostensum. Tandem

(4.) *a posteritatis Boleslai Obotritae argumento.* posteritas Billugi seu Boleslai ex eo conspicitur, quod filius ejus Mislaus cum Patre erga Imperatorē varia tentaverit, ut refert Helmoldus lib. 1. cap. 14. num. 5. Haec omnia confusionem Dithmaro scriptori in exteris minus versato ingenerare poterant. Helmoldus in Historia Slavorum tanquam Patria

(5.) *a distincto Helmoldi accuratissimi in Historia Slavicā scriptoris iudicio.* exercitatissimus Scriptor, Boleslaum Poloniae Regem à Boleslao Obotritarum & aliō Boleslao quodam (forte Bohemorum) impudico distinctis verbis separat. De Boleslao Obotritarum Regulo jam habuimus ex cap. 13. num. 6. De Polono ergo & alio ita Helmoldus: Eodem quoque tempore (scilicet Ottonis III.) Bolizlaus Polonorum Christianissimus Rex, confederatus cum Ottone III. omnem Slaviam, quae est ultra Oderam, tributis subjecit, sed & Rusiam & Prussos, à quibus passus est Adalbertus Episcopus, cujus reliquias tunc Bolizlaus transtulit in Poloniam. Principes Slavorum qui Winuli sive Winithi dicuntur, fuerunt eo tempore Misla, Naccon,

&

NUNQUAM TRIBUTARIA. 130

& Sederich, sub quibus pax continua fuit, & Slavi sub tributo servierunt. Nec praterendum videtur, quod idem Misizlaus Obotritarum Princeps, Christum palam confitens, sed clam persequens, sororem suam, Deo dicatam Virginem Hodicam, monasterio Virginum quod erat Mikilinburg, subtraxit, eamque cuidam Bolislao, incestissimo sociavit conjugio. lib. 1. c. 15. num. 1. 2. 3. Aut ergo confusa à Dithmaro de Boleslais & Misiconibus Historia, aut si vera; colligere tamen licebit, Boleslaū, quicumque is fuerit, semper potentiā armorum prævaluisse, aut parem fuisse Imperatoribus. Quantum negotii Boleslaus Polonus Bohemiæ regno intulerit, non patrii tantum sed & Bohemici annales testantur Cromerus, Gvaginus, Neubaur &c. E Bohemicis Æneas Sylvius & Dubravius, in eò tantum differentes, quòd Dubravius, nullo jure sed summā injuriā Bohemiam vastatam à Boleslao & subjectam, doleat. Æneas verò Sylvius temporis rationem neglexit, dum à Miscone I. quem nos Mieczeslaum vocamus, Boleslao III. Duci Bohemorum bellum illatum scribit. Nam longè, postquam Boleslaus Bohemus in principatu Patri successit, Mieczeslaus noster mortuus est. Cujus & aliorum errorum convictum Æneam Sylvium vid. in Cromero pag. 54. 55. & seqq. Ab eodem Autore Bonfinius, decade 2. lib. 1. refutatur, quod ab Henrico Polonos armis ad professionem Christi adductos refert; Facile enim id Ratio temporum refutat, cum utramque gentem, longè ante hunc Imperatorem Religionem Christianam suscepisse constet. Nec
 fine

(6.) & Boleslai Victoris in terris Bohemia.

Sine Censurâ Venceslaum Hagecum dimittit, quod hic Boleslaum duobus præliis, contra Henricum Imperatorē, Victorem, dum pertinacius fugientes Germanos persequitur, captum Henricoq; traditū ingenti pecuniā se redemisse narret. Viderit ergo, judicat ita Cromerus, ne imprudens hæc Henrico & Boleslao accommodarit, quæ de aliis memoria prodita sunt à nostris: & quidem affingens non nihil, ne dicam multa, de suo, quæ nos suo loco attingemus. Aliorum quidem quotquot de Henrico hoc literis aliquid mandarunt, nemo quicquam ejusmodi de eo scriptum reliquit, quod ego sciam, præter Lambertum Saffnaburgensem: qui tamen Henricum bis duxisse modò exercitum contra Polonos memorat, nimirum anno Christi 1015. & iterum anno 1017. (Verba vero Lamberti hæc sunt: Imperator ad Polonos cum exercitu abiit, nec multò post Imperator contra Polonos iterum exercitum duxit.) nisi fortè hūc detorquendum esse duxit id Hagecus, quod apud H. Mutium vel alium quempiam Germanum scriptorem legerat: Henricum hunc exercitum duxisse in Boemos & Slavos, & cum his sæpius congressum, semper victorem discessisse, admodum exiguam suorum jacturam passum. Eos verò prælio præter alia majore postremò victos pacem petiisse & jugum admisisse. Subjugatis autem Boemis, & eorum Principe Boleslao, quem ille Bodislaum depravatè vocat, apud illos jura & leges in rebus profanis ac sacris ordinasse. Hæc ipsis ferè Mutii verbis relata viderit æquus lector, an ad Boleslaum nostrum

&

NUNQUAM TRIBUTARIA. 132

& Polonos pertineant: pag. 661. De felici Boleslai
 in Rusiam & Prusiam expeditione, redactisq; sub
 tributum istis provinciis, Helmoldum testem ha-
 buimus: *Moraviam* quoque Polono Regi tribu-
 tariam factam, ex Vincentio Duglossio memorat
Cromerus pag. 56. Imò in ipsam Germaniam ad
 ipsam usque Cymbricam Chersonesum penetrâs-
 se & ad ripam Salæ trophea & limites Boleslaum
 fixisse, scribunt Poloni præeunte Kadlubkone L.
 2. *Chron. epist.* 13. p. 138. Fateturque ipse *Curaus*
 ita scribens; *Ex consensu Historicorum, qui illi se-*
culo fuerunt viciniore, intelligi potest, Boleslaum
repudiata pace, quam cum Ottone inierat, sub Henri-
ci Bavari imperio, quem initio Civilia arma, & de-
inde bella Italica exercuerunt, imprimis vicinas Mar-
chias Lusaticam & Misnensem, cum exercitu percur-
risset, occupasse, etiam urbes Budissinam & Misenam,
ut Henetis seu Vandalis, quos in suam potestatem
Marchiones redegerant, esset presidio. Etsi autem
ad Cimbricam usque Chersonesum eum Victorem per-
vasisse nostri scriptores non commemorant, & vix
credibile sit, robur penè universæ Germania illi tam
facile fuisse cessurum, quod Carolum Magnum totos
triginta annos represit; tamen Vandalicam gentem,
quæ à ripa Albis ad Salam usque habitabat, eum ali-
quot annos conjunctam cum regnò Polonia retinuisse,
consentaneum est. Annalium Siles. pag. 35. Nec
est, quod Bzovium eadem referentem impuden-
tiz arguat Conringius, eumque ab Herwardo in
Mantissa pag. 130. egregiè exceptum sibi gratuletur.
 Manet enim inconcussa sententiæ nostræ veritas

T

Scri-

*Decisio pro
libertate re-
gni victoris
Boleslai ex
precedenti-
bus deducta.*

*Falsum ar-
gumentum à
Slavis devi-
ctis ad subje-
ctionem Po-
lonorū con-
cludendam.*

*Accedente
nomine om-
nium Mutii
intensissimi
jurium Ro-
manorū de-
fensoris in-
terpretatio-
ne.*

Scriptorum non Patriorum tantum, sed & exte-
riorum recentiorum æque ac antiquorum mo-
numentis firmata, *Boleslaum nostrum nec vi, nec
jure armorum ab Ottone III. & Henrico II. Impera-
toribus devictum esse.* Frustra itaque allegabitur
à Conringio Marianus Scotus lib. 3. atate 6. Qui
Henricum Italiam, Bohemiam, & Boleslaum Du-
cem cum omni Sclavorum gente subjugasse, scri-
bit ad Ann. 1004. pag. 449. Conveniunt Hermannus
Contractus iisdem ferè verbis, Victoriam Henrici
referens, ad dictum annum p. 135. Et Abbas Staden-
sis ad Annum 1003. folio. 112. Albertus Bremensis vero
Slavorum tantum tributo subjectorum meminit
lib. 2. cap. 34. Sigebertus Gemblacensis memorat, Re-
ges Gentilium in interiori Germaniâ commorantes,
(qui dicuntur Vinidi) ab Henrico tributarios factos
ad annum 1003. p. 591. Frustra, inquam, inde eli-
cit Conringius, Boleslaum istum Poloniæ ducem
fuisse, cum dicti Authores, Polonorū mentionem
non faciant, sed Slavorum, & Bohemorum, eo-
rumque Ducis Boleslai. Et ipse Mutius Interpres
istorum Authorum in favorem causæ Imperato-
riæ hîc admittatur; qui disertis verbis Boleslaum
hunc Bohemorum Principem devictum fuisse,
scribit verbis sequentibus: *Galliâ sedatâ singulari
felicitate & virtute, exercitum victorem ducit in
rebelles Bœmos & Sclavos, cum quibus sæpius con-
gressus. Semper victor discedit, admodum exiguum
suorum jacturam passus. Prælio verò præter alia
majore postremo victi, pacem petunt, jugumq; admit-
tunt, subjugatis Bœmis & eorum Principe Bolislao*
apud

NUNQUAM TRIBUTARIA. 134

apud illos jura & leges in rebus profanis & sacris ordinavit lib. 14. Germ. Chronic. pag. 108. num. 53. Et pag. 109. Gobelinus Persona expeditionis ab Imperatore in Poloniam factæ meminit, quò verò successu, non exprimit in Cosmodromio suo etate 6. cap. 52. pag. 257.

§. X.

Repressis itaque jam arietibus istis, contra Cuniculos alios everfionem libertatis Poloniæ molientes, novis excubiis opus est. Scribunt enim seculi illius Commentatores exteri: pertractis in sententiæ suæ sequelam Polonis scriptoribus. Ottonem nempe Imperatorem in Poloniam ad sepulchrum Novi Martyris Adalberti venisse, sive exsolvendi voti, quod gravi morbo implicatus voverat, gratia, sive expiandi sceleris causa, quo Comitem quendam insontem, calumnia libidinose Uxoris suæ incitatus, pro adultero indictâ causâ interfici jusserat. Exceptus est à Boleslao Imperator, habitusque unâ cum suis omnibus plusquam regali magnificentia & liberalitate, & cum aliis amplissimis donis, tum Abaco & Instrumento Mensæ omni aureo & argenteo, quod triduo novum semper promebatur, auleisque & vestibis preciosis donatus. Volens autem tam splendido hospiti & amico Principi parem referre gratiam, collocutus cum consilio, quod secum in comitatu habebat, Regem eum appellat, sociumque & Amicum Rom. Imperii: à tribu-

Ottonis III.
ad sepulchrū
Adalberti in
Poloniâ in-
stitutū iter,
cujus occasi-
one varia
notata digna
in argumen-
to nostro oc-
currunt.

T 2

10

to & omni jurisdictione Imperatoris immunem. Ac diadema suum, Gaudentio Archiepiscopo solennes Cæremonias peragente, ipsi imponit: eumque honorem sempiternum ipsi & posteris ipsius in Poloniâ regnaturis esse jubet. His adjungit hospitale munus: unum de clavis, quibus Servator noster affixus fuisse creditur. Vicissim autem Brachium Divi Adalberti à novo Rege accepit: quod Romæ in Insulâ apud Divi Bartholomæi ædem ab eò postea deposita esse fertur. Et quo arctior firmiorque esset inter ipsos & posteros ipsorum necessitudo, Rixam Hezonis Erenfridi Comitum Palatini Rheni filiam è Sorore sua Machtildi susceptam, Mieceslao Regis filio, puero duodecimum annum agenti, despondet Imperator. *Referunt hæc Cromerus lib. 3. de Rebus Pol. pag. 52. circa finem & 53. Neugebauer lib. 3. Hist. Pol. cap. 53. Cadlubco lib. 2. Epist. II. cum Commentario. Et alii Scriptores Polonia.* Habent verò illi, cujus Authoritatem in plerisque sequantur. Meminit enim ipse Dithmarus peregrinationis ab Ottone III. ad Boleslaum in Poloniam visendi sepulchri Adalberti institutæ, munus etiam à Boleslao Ottoni III. oblatorum *lib. 4. pag. 83.* Ast de Coronatione Boleslai & liberatione à tributò Dithmarus silet. Miratur Hartknoch Dithmarum Mersburgensem, qui plurima ex iis, quæ scripsit, ipse oculis vidit, nullam omnino facere mentionem Regii tituli, quando de Polonis Principibus loquitur: Sed
semper

semper eos appellare Duces Poloniæ. Et licet etiam iter illud Ottonis III. in Poloniam ad visendum corpus Adalberti Martyris susceptum describat, ne verbo tamen unico indicat, vel Imperatorem Boleslao dignitatem Regiam contulisse vel postea Boleslaum hunc sibi honorem invito Cæsare sumpsisse. *lib. 1. cap. 2. thes. 8. pag. 44.* Cum Dithmari relatione conveniunt *Dubravius lib. 6. p. 47.* Author Chronici Magdeburgensis. *p. 280.* Dubia ergò videntur, quæ recentiores tradunt à scriptoribus Coævvis non memorata. In ferie quoque Imperatorum malè locata errant, dum ab Ottone II. Ruffo dicto peregrinationem institutam referunt, inter quos est *Crantius lib. 2. cap. 36.* *Cureus* quidem impetratum ab Imperatore Ottone III. Regium nomen admittit. Verum pompam illam plusquam persicam, quâ dicunt exceptum fuisse Imperatorem à Boleslao, ex vanitate Veterum Historicorum confictam esse auguratur: Neque enim Otto Imperator potens & felix, ob hanc causam tam longum iter ingressus esse putari debet: cum eâ ætate nondum in frequenti usu essent illæ peregrinationes, & Martyr ille recens parum esset notus Germanis. Deinde, neque tunc potuit esse ille fastus & ostentatio purpuræ & auri in Poloniâ cum regnum adhuc esset novum, parùm excultum urbibus, atque idèò minimè opulentum, ita ut ipsi Scriptores non arbitrentur, tunc usum fuisse numismatis aurei vel argentei in Polonia. *Annal. Siles. pag.*

Veritas itineris in Poloniam, & munerū Ottoni I. Beatorum adstruit, est coronatio in dubium vocatur.

(1.) quod scriptores nihil memorant coævi.

(2.) pompa illa quâ exceptus à Boleslao Otto III. pauperari regionis adversa videtur.

33. *Bodinus* Sceptra regia ab Imperatoribus Germanicis oblata, à Polonis verò recusata vult, addens: *Sæpe quidem Germani Polonos sub imperium subjicere tentarunt, sed inanes eorum conatus eluserunt Poloni, qui etiam Silesiam & Prusiam ab Imperio Germanico avulsam, suæ ditioni adjecerunt. Quod Pruteni equites cum molestissimè tulerint, ac sæpissime apud Imperii ordines de contumeliâ istâ questi sint, nihil tamen Imperatores audendum sibi putarunt adversus Polonos, à quibus antea Germanorum Exercitus repulsos ac fractos esse intelligebant. Neque tamen Poloni à Pontificibus Rom. regia sceptra capere dubitarunt. lib. 1. cap. 9. pag. 203.* *Dithmari* jam dicti silentium in injuriam Polonorum torquet *Conringius*, *Boleslaum* nempe nec coronâ donatum ab *Ottone*, nec in ordinem Regium coopratum fuisse. Trahit in partes suas *Baronium* ad Annum 1000. num. 18. qui ex *Historia Romualdi* à *Petro Damiano* descripta præclare notat, *Bolislauum* à Romano Pontifice coronam sibi petiisse, sed fuisse impeditum ab *Henrico Cæsare*; rectè hinc colligens, ab *Ottone III.* *Bolislauum* illum regium titulum nunquam obtinuisse. *Hæc Conringii sunt judicia, cap. 19. pag. 241.* In hæc sententiarum diversitate hæret animus, cui calculum addat, & ne ex concessâ vel negatâ Coronâ Regiâ argumentum aliquot Auctoritatis Cæsareæ in Poloniam depromatur, *Hartknochii* judicium non iniquum hîc primò inferamus, quò probare conatur, jam ante *Boleslaum* in Poloniâ Reges fuisse; *Vincentius enim*

(3.) *Bodinus* oblata ab Imperatoribus regia Sceptra à Polonis recusata probare conatur.

NUNQUAM TRIBUTARIA. 138

enim *Kadlubko* Vetustissimus Polonicæ Historiæ Conditor alia prorsus ab his, quæ modò adducta sunt, prodidit. Etenim de *Ottonis III.* in Poloniam adventu sic ait: *Otto Rufus Imperator desiderio experiendi ea, quæ fama de Boleslao diffuderat, Poloniam ingreditur, quasi Beato Martyri Adalberto votivam exhibiturus reverentiam, Imperiale itaque diadema detrahens capiti Boleslai non sine reverentiâ imponit. Suo ergo diademate caput illius convenustat.* Hæc *Kadlubko* lib. 2. Chron. Epist. XI. pag. 130. Commendator *Kadlubkonis*, qui ante *Dlugossium* vixit: hæc addit: *Otto Imperator III. Rufus Boleslaum consortem Imperii ordinavit, sibi que cum magnâ reverentiâ diadema imposuit pag. 133.* Itaque hi scriptores vetusti, de regio titulo ab Imperatore *Boleslao Principi Poloniæ* collato nihil habent; sed & alios retro Principes, qui ante *Boleslaum Chrobri*, Poloniæ præfuerunt, appellant Reges. Imò & *Boleslai II.* Audacis successoribus titulum Regum non denegant, usque ad tempora *Boleslai III. Criwousti.* Cum autem post *Boleslai III.* obitum fuisset regnum in quatuor partes disceptum, tùm demum eos Duces regni Poloniæ appellare incipiunt, Imò tantùm abest, ut *Vincen-*
tius Kadlubko post excessum *Boleslai II.* memoret; *Wladislaum Hermannum* abstinuisse Regio nomine, ut potius producat literas ejusdem ad Patres Coenobil S. *Ægidii* in Provinciâ Galliæ, in quibus se *Wladislaus* Regem appellat lib. 2. Epist. 23. p. 188. Itaque ex *Kadlubkonis* ejusque Commendatoris

(4.) Antiqui Poloniæ Scriptores meminere regii tituli etiam ante *Boleslaum. I.*

(5.) imo etiam exierunt scriptores.

tatoris sententia Poloni habuere Reges usque ad Boleslai III. Crivousti excessum, nec Otto III. Boleslaum creavit Regem, sed honoris tantum gratiâ, ut Regem adeo potentem sibi conciliaret, ei imperiale diadema suum imposuit. Non multum ab eâ sententiâ abiit Andreas Maximilianus Fredro, Castellanus Leopoliensis, postea verò Podoliæ Palatinus, qui itidem negat Ottonem III. Boleslao nomen Regium contulisse, aut eum creasse Regem: Sed tantum per humanitatem Boleslaum more occidentalium Principum appellasse Regem, quo titulo postmodum bono jure uti cœpisse Boleslaum, non, quod eo ad Principatus Majestatem opus haberet: sed quod quemque Christianum Principem Regem vocari debere crederet, in *Fragment. Polit. pag. 151.* Nec multò post Hartknoch: Nam & Helmoldus lib. 1. *Chron. Slav. cap. 15.* Boleslaum I. Chrobri Regem Christianissimum appellat. Neque Helmoldus abutitur significatione ejus vocabuli, ut existimat non nemo: sed exquisitâ notione Regis hîc utitur. Sic lib. 1. *Chron. cap. 1.* de Polonia dicit: *Quondam habuit Regem, nunc autem Ducibus gubernatur lib. 1. cap. 2. thesi 8. pag. 41. & 42.* Baronium refutat temporis ratio, dum ad annum 1000. rem gestam refert, cùm tamen Henricus demum imperare cœperit ab Anno 1002. Ut id notat Otto Frisigensis lib. 6. cap. 27. Sigebertus Gemblacensis initium imperii in eodem anno constituit, in *Chronographia* ad dictum annum pag. 591. Consistente etiam hîc Helmoldo lib. 1. cap.

16. num.

16. num. 1. Et cur hinc Romualdo vel Petro Dam-
 jano tanta fides sit habenda, silente Dithmaro, qui
 tamen iudicio Conringii persecutus est Boleslai
 omnia satis accuratè, eumque omni exceptione
 majorem appellat. Porro si Scriptoribus, qui
 ab Ottone III. collatum diadema fatentur,
 subscribendum, ut id imprimis ex antiquo
 Epitaphii Boleslao positi monumento vetu-
 stissimis literis & incomptis versibus, illique æta-
 ti maximè congruis, probat Lubienskii in Opere
 Posthumo l. 2. fol. 315. (Verba verò Epitaphii hæc
 sunt: ob famam bonam tibi contulit Otto coro-
 nam;) nihil hoc ipso decedat libertati Polonicæ,
 etsi id velit Conringius, his verbis: *Argueret etiam
 hoc Cæsaream auctoritatem, si esset verum, deberet
 Polonia beneficio huic Germanici Cæsaris gratias im-
 mortales.* Respondet hic celeberrimus Beckman-
 nus & causam gentis nostræ doctissimo iudicio
 ita agit: *Boleslaus Chrobrus Mieceslai filius, primus
 Regis titulum accepit, conferente Ottone III. Impera-
 tore Anno MI. Unde Poloniam tunc temporis impe-
 rio Germanito tributariam fuisse colligunt: Quâ de
 re tamen cur dubitari possit ratio est, quia Principum
 Jus dignitates conferendi etiam extra subditos se ex-
 tendit, Veluti Reges Anglia & Hispania alios Prin-
 cipes, Equites aurei Velleris & Periscelidis creant,
 quos tamen ideò pro subditis non habent. Extantq;
 hodiernum in Polonia titulo Principum imperii, Prin-
 cipes Lubomirscii, Radzivilii &c. citra ullam ab Im-
 perio dependentiam: Otto Imperator igitur eodem
 modo potuit Regem Polonia creare, non verò Poloni-*

(6.) nec col-
 latum diode-
 ma regium
 subjectionem
 denotat, pro-
 baturque id
 rationibus
 & exemplis
 illustratur.

am idèò subjèctam habuisse, cap. 8. de Regno Pol. num. 2. pag. 677. Liceat verò hìc addere ipsorum jurispublici Germaniæ Scriptorum argumentum, quo Imperatores Romanos à subjèctione Pontificis Maximi vindicant, in casu acceptæ à Pontifice coronæ Imperialis. Imperium, inquiunt, aut potestatem administrandi, Rex Romanus non accipit ex Coronatione, sed potius ex principum electione, & is, qui coronat, nihil novi Juris electo tribuit, sed quod tributum est, festivè magis, quam de necessitate significat. Ostendunt id *Thomas Michaël, de Jurisdictione Conclus. 3. Sixtin. de Regalibus lib. 1. cap. 4. num. 14. Reinking de regim. secul. & Eccles. l. 1. class. 3. cap. 8. Conf. fufius Dissertatio Generalis de vero sensu regionum tributariarum.* Libera ergò etiam erit à subjèctione Polonia, etsi demus Boleslaum Regem ab Otone coronatum. Quæ quidem omnia, etsi sufficientissimè deducta videantur, nostram tamen eamque novam hic addere liceat Conjecturam: *Boleslaum nempe, quisquis is à Dithmaro intellectus fuerit, quem tamen plerique Polonum intelligunt, non Regem creatum ab Henrico II. sed Equitem auratum factum, verbis: Boleslaus in die sancto, manibus applicatis, miles efficitur & post sacramenta Regi ad Ecclesiam ornato incedenti Armiger habetur. In undecimâ feriâ Regem magnis muneribus à se & à contectali suâ oblatis placavit, denique regiâ largitate his meliora ac multò majora cum beneficio diu desiderato suscepit, & obsides suos cum honore & letitiâ remisit. Dithmarus lib. 6. pag. 175.*

(7.) Nostra
conjectura,
Boleslaum
non Regem
creatum sed
in Equestrem
ordinem re-
cepit.

175. & 176. *Militis* verò Titulus apud Scriptores illius ætatis *Equestris dignitatis* in se notam continebat, ut id fusiùs demonstrat *DuFresne* in *Glossario suo ad vocem. Miles.* Docent verò Juris publici Scriptores, *Equestris dignitatē ipsam personam Equitis concernere, non verò regnum ejus aliquā dependentiæ notā afficere.* Hinc Proverbio locus, *Nobilem nasci, Equitem creari,* probante id *Moenocho Consilio 126. num. 36.* Idque in tantum verum est, ut nec *Filius Regis Galliæ* nec *Imperatoris, qui Equites creant ipsi, nascatur Eques,* demonstrante id *Chopino de dominio Franciæ lib. 3. Tit. 26. num. 3.* Conf. pluribus *Limæus lib. 2. Juris publici c. 5. num. 8.* Imò etsi *Personam afficiat vinculo fidei ac amicitæ, non tamen subjectionem inducit,* adè ut ipsi *Imperatores & Reges sine præjudicio subjectionis se à Pontifice milites creari passi sint,* ut est in *Ceremoniali Rom. lib. 1. sect. 5. & 7.* Apud *Odoricum Rainaldium Ann. 1204. n. 72. Ughellum Tom. 1. part. 1. pag. 267. Tom. 5. Hist. Francor. pag. 878.* Et in hoc sensu *Abbas Stadenfis vocem militis accipit: Henricus Rex miles factus pag. 107.* Omnium itaque optimè ad veritatis mensuram & mentem nostram *Fabricius Dithmari sensum sequentibus exprimit: Diem Pentecostes Imperator solennem agit Mersburgi, ibidem Boleslaus Polonus, ipso die sacro insignia equestris accepit & auratus templum adiens, Imperatori jurat, & sacris interest. Amicitia sanctius confirmatâ, obsides Boleslao observantia causâ redditâ & donis*

donis ipse est amplissimis cumulatus. Fuit ea Imperatoris humanitas, & benevolentia magno ipsi honori & Polonis gaudio atque letitia. Decretum est etiam, ut conscriberentur Equites, qui illum in regnum comitarentur, & ejus stipendiis mererent & contra quemcunque hostem eos ducturus esset. lib. 2. Originum Saxon. pag. 280. Immemor sui Fabricius, aut prudenter se refellens, de equestri dignitate sermonem facit; postquam paginâ præcedenti diceret: Boleslaum pro se & filio Misicone titulum regium petiisse ab Henrico II. (quod alii ab Ottone III. factum volunt) simulque se imperii observantem & amicum fore promittens. Idem Fabricius, aut qui ex mente Fabricii sentiunt, justam censuram patiuntur Jonstoni, qui fabulam esse dicit, Membrum Imperii factum & quotannis tributo loco aliquid persolvisse. T. 2. p. 231. 232. Nec morari nos debet, Boleslaum *Armigerum* ab Imperatore factum. Solent, enim, in equestri ordine gradus dignitatis, alii eminentiores, alii mediocres, alii infimi esse. Meminit enim Vippon in *Vita Conradi Salici, Militum primi ordinis* pag. 428. Aliique Authores citati à Dü Fresne dicto loco pag. 543. Eoque magis Boleslai præ aliis vicinis Principibus ac Regibus Christianis existimatio elucescit, quod primam ipsi dignitatem contulerit Imperator. Armigerorum, enim, summa olim fuit dignitas, ut qui primas tenerent in Regum aulis, & nonnunquam ad regalem ipsum apicem eveherentur. Jornandes *de Rebus Geticis* cap. 58. Nam & Thiodum suum Armigerum,
post

post mortem *Alarici* generi, tutorem in Hispaniæ regno *Amalarici* Nepotis constituit. *Et cap. 60.* Quod Gothorum exercitus sentiens suspectum *Theodatum* clamitat Regno pellendum, & sibi ductorem suum *Witigem*, qui *Armiger* ejus fuerat, in Regem levandum, quod & factum est. Vid. *Spatharius*. Atque ii perpetuò Principis lateri adhærebant. *Sidonius* *lib. 2. Epist. 2.* Circumsistit fellam (*Theodoric* Regis) Comes *Armiger*. Conf. *Du Fresne* ad voc. *Armiger*.

§. XI.

Quàm imbelle verò jam Argumentum sit à *An Boleslaus* muneribus oblati, ex præcedentibus patet, si à munerum oblatione Imperatori à *Boleslao* factâ illud peteretur. Disertim enim verbis Authores præfati scripsere, non *Boleslaum* tantum *Ottoni* & *Henrico*, sed Imperatores etiam vicissim reciproca *Boleslao* munera obtulisse. Placet per compendium hîc Imperatoris *Boleslaum* alloquentis verba à *Cranzio* citata allegare: *Ostendisse nobis animi tui magnitudinem & obsequii diligentiam, tibi nobisq; gratulamur. Ideo te evocavimus in hunc cœtum Principum, ut vicariâ te remuneratione decoremus. Regium tibi nomen damus & honorem, & te Romani Imperium socium, amicumq; Cæsareæ Majestatis ex hoc die ascribimus. Et hæc dicens, coronam capiti ejus imposuit. Deditq; Imperator Boleslao Regi pro Regalibus insigniis lanceam Beati *Mauritii*, & clavum *Domini*. Hæc autem regalia insignia, corona scilicet & Scepterum, & lancea, ad mul-*

*ob munera
Ottoni III.
oblata tribu-
tarius dicen-
dus.*

ta tempora in armariolo Cracoviensis Ecclesie ad memoriam posterorum conservantur. Rex autem Boleslaus ob reverentiam Imperialis dignitatis & in pignus alternae amicitiae & devotionis, donavit Imperatori brachium divi Adalberti Martyris: quò assumptò ad propria ille reversus est lib. 2. cap. 36. à num. 5. usq; ad 15 pag. 47. Reciproca ergò utriusq; submissio, aut nulla statuenda Boleslai. Silent veteres sub titulo & naturâ Tributi, munera tùm oblata. Recentiores verò variant, dum alii à Tributo liberatum Boleslaum volunt, alii tunc Tributarium factum referunt, quorum posteriorû causam agit Cureus pag. 34. nullò certò fundamento, ut supra ostensum & imprimis dissertatione de sensu regionum Tributariarum probatum: munera oblata nullam in se habere subjectionis notam. Conf. Beckmannus Polit. Parall. cap. 20. Thesi 3. Incauti tamen in eo Scriptores Poloni esse videntur, dum Boleslaum à tributo absolutum fuisse fatentur. Ita Mathias Michovius, lib. 2. cap. 4. scribit. A suâ suorumq; successorum Romanorum Imperatorum & posteros ejus Reges Poloniae perpetuò absolvit. Gragvinus ab omnibus Tributis & obsequiis Romanis Imperatoribus pendendis, Posteros ejus omnes in Regno sibi succedentes immunes fecisse refert, folio 18. Ipse Cromerus Boleslaum ab Imperatore Regem factum appellat, sociumque & Amicum Rom. Imperii, & omni jurisdictione Imperatorum immunem lib. 3. Idem refert Neugebauer lib. 3. cap. 53. Conringius hîc, etsi displi-

An ob liberationem à tributo, olim tributaria fuit Polonia.

displi-

displiceat illi, Boleslao tantum honoris à Poloniæ scriptoribus collatum, confessionem tamen ipsorum in præjudicium subjectionis pristinæ torquet: *Utut sit, inquit, si immunis à tributo & omni Cæsarea jurisdictione factus est Boleslaus Ottonis beneficio, obnoxius illi fuerit, ante necessum est.* Adeoq; ipsomet Polonorum judicio, intelligimus, subjectū antehac fuisse Boleslaum Cæsari, quod tamen ipsi Polonici, Scriptores studeant dissimulare. *Cap. 18. p. 244.* Beckmannus judiciosissimus Scriptor, Poloniam à Tributō & subjectione liberam agnoscit, sed incautam loquendi rationem à Polonis adhibitam fuisse animadvertit: *in notitiâ dignatum dissert. 1. cap. 1. §. 7.* Pace verò & consensu Viri istius Celeberrimi præsumpto, causam hinc agere liceat Polonicorum Scriptorum: Impropiè nimirum dici liberatam à Tributō & Jurisdictione Poloniam, quam nunquam sub Tributō aut aliâ Subjectionis specie Imperatoribus Rom. servisse, validis jam supra firmatum argumentis. Tum à regni limitibus ab Imperatoribus invasis & occupatis, leve ac infirmum esse documentum, ad subjectionem Totius Regni deducendâ iteratis sæpe etiam evictum Rationibus. De quo argumento etiam ad rem & appositè Cromerus: *Neq; vero, (ait de Scriptoribus rerum Germanicarum) Polonos, Principes cuiquam omnino Imperatori Rom. unquam Tributarios fuisse isti vestigiis & fide dignis Testimoniis aut argumentis docere*

cere possunt; sed cum partem aliquam Poloniae Ger-
 mani, seu per deditioem seu vi cepissent, univer-
 sam se Poloniam subjugasse jaetarunt. Hoc unus ali-
 quis ab aliis auditum vel ne auditum quidem for-
 tassis postea literis mandavit, quem caeteri secuti
 sunt: L. 4. de Orig. & Reb. Pol. Gestis pag. 45. Pe-
 nitiùs verò fines regni Poloniae à Boleslao proro-
 gatos inspiciamus, faciliùs ita finem controver-
 siae constituturi. Revocandus hìc in praesidium
 Helmoldus, quem ita disferentem audivimus:
*Boleslaus Polonorum Christianissimus Rex, confæde-
 ratus cum Ottone III. omnem Slaviam, quæ est ul-
 tra Oderam, tributis subjecit.* Ad mentem itaque
 Helmoldi id mihi conjicere liceat: Boleslaum,
 non qua Regem Poloniae, sed qua Possessorem
 novarum terrarum occupatarum, quæ olim Im-
 peratoribus vectigales erant, controversiam tri-
 buti pendendi ab Ottone III. & Henrico II. ex-
 pertum fuisse, aut experiri potuisse. Neque quic-
 quam prohibet, non modò eum, qui Senioris ac
 Principis unius ditioni subjectus est, alteri Prin-
 cipi praediorum caussa, quæ in ipsius finibus ha-
 beat, hominum illud præstare: verum etiam
 Regem alteri Regi, ac principi, vel pari, vel in-
 feriori: cujus rei passim exempla extant in
*Chron. velut in Annal. Britan. lib. 4. cap. 92. ubi
 Dux Britanniae, qui tunc Regulus erat, Galliae
 Regi propter Comitatum Montfortianum fide-
 litatem jurat. Item in Chron. Dionysiac, cap. 33. sub
 Carolo V. Rex Navarræ Galliae Regi hominum
 fecisse dicitur, & fidelitatem jurasse, possesio-
 num*

num earum nomine, quas in Gallia finibus habebat. Item apud Theodorum *Nibem. lib. Histor. 2. cap. 25.* ubi scribit, Delphinatum Gallia Regi eâ lege condonatum, ut Primogenitus Regni principatum illum tanquam Vasallus imperii teneret in feudum, & inde Delphinus vocaretur. Item apud Anton. Florentinum *hist part. 2. tit. 17.* & sæpe in nostris Annalibus memoriae proditum est, Regem Anglia possessionum quarundam nomine, quas in Gallia finibus habebat, hominum & fidelitatem Regi Gallia jurasse. Eodemque pertinet, quod Vlp. scribit in *l. 4. §. 2. D. de cens.* eum qui alterius civitatis civis est, dum illius prædia possidet, eorum prædiorum nomine tributum ei civitati debere, cujus in territorio illa sunt prædia. Istis jam ab Hottomanno deductis argumentis *Quest. illustr. 34. p. 269. & 270.* tanquam munimentis utimur contra illorum insultus, qui præstitum forte à Regibus Pol. regionum occupatarum causâ, tributum in notam amissæ aut saltem imminutæ libertatis vertunt. Verum reclamare opinioni nostræ videtur adversariorum agmè, pertinace magis quam justâ ac verâ sententiâ; nempe libertatem à Tributo pendendo Boleslao concessam Regni statum afficere. Sufficenter jam hæc explosa, nec ultra laborabimus opinionem hanc inanè argumentis elidere, cum ipsa rei vanitas se refellat. Demus verò & hinc locum conjecturæ partis adversæ; exiguum sanè est ejus robur ad evertendam Polonia libertatem. Ut enim inter privatos renunciationibus locus est, non solum in

X

juribus

Boleslaus non respectu Polonia sed occupatarum Provinciarum tributarius.

juribus existentibus, sed & in iis, quæ nec extiterunt, nec in præfenti sunt, nec sperantur, & animo tantùm renunciantis concepta habentur, ex communi Juris Doctorum sententiâ, cujus justitiam probant Gvid. Pap. *Quest.* 147. Afflict. *decis.* 350. Capic. *decis.* 129. Andr. Gail. *L. 2. Obs.* 48. Ita Principes clausulis renunciatoriis ac liberatoriis, securitati jurium suorum cavere solent, ad præscindendas Prætensionum lites, non quòd illæ semper jure fundatæ sint, sed quòd apparenti tantùm nitantur justitiâ & veritatis aliquam speciem exprimant. De Regibus Franciæ constans est apud Gallos Persvasio; ipsos ab omni semper ætate à Pontificum imperio ac Potestate liberos fuisse: Nec præjudiciû pristinæ subjectionis inferre posse creditur repertû in Archivis Francorum Clementis V. Pontificis rescriptum, quo non modò Philip-pum Pulchrum ab interdictione Bonifacii VIII. purum, verùm etiam ab omni Pontificum Potestate ac imperio Liberum esse, pronunciat, referente idè Bodino. *Lib. 1. de Republica c. 9. pap. 219. & seq.* Eo itaque fine & à Regibus nostris impetrata & ab Imperatoribus declarata liberatio; ut esset inconcussum libertatis non recuperatæ sed confirmatæ præsidium; nullâ in posterum, vel ex prætensionum vanitate, metuendâ pacis rupturâ. Salvâ verò jam redditâ sententiâ hæc; *liberatam à Tributo pendendo Poloniam*: quo jure renunciatæ ac remissæ tunc Prætensiones revocari & succedentibus Imperatoribus causam belli in Polonos movendi præbere possint.

*An clausule
renunciato-
rie signum
sint pristini
juris.*

NUNQUAM TRIBUTARIA. 150

possint, Boxhornii stet sententia arbitrio. Renun-
 ciatio est transcriptio occasionis omnis & juris; eòq; qui *Si renuncia-*
 satisfieri sibi patitur, eum semel unum quid accipere *tum juri in*
 & interim in offerendis post longè melioribus occasi- *Poloniam;*
 onibus omnia amittere, nullâ exequendi aut exigendi *an ab Impe-*
 juris materie relictâ. *judicat in Disquis. Polit. cap. 20. rator. revo-*
carî potest.
 pap. 47.

§. XII.

Ultimus tandem impetus è Dithmari ar-
 mamentario expectandus, Conringii arte ac
 industria in evertendam Poloniæ libertatem
 directus; argumento potestatis imperatoriæ *An Otto III.*
 in Poloniam, ex jure Majestatis circa sacra, de *jus Maj. cir-*
 prompto. Dithmarus enim, postquam religiosum *ca sacra in*
 Ottonis III. in Poloniam iter narrasset, ArchiEpi- *Polon. exer-*
 scopatus Gnesnensis primordia Ottoni tribuit *cuit.*
 sequentibus verbis: *Nec mora fecit ibi ArchiEpi-*
 scopatum, ut spero legitime, sine consensu tamè præ-
 fati præsulis, cujus diacesi omnis hæc regio subjecta
 est, committens eundem prædicti Martyris fratri Ra-
 dimo, eidemque subjiciens Reinbernum Sanctæ Chol-
 bergensis Ecclesiæ Episcopum, Papponem Cracuensem,
 Johannem Wiotislaensem, Ungerio Posnaniensi excepto,
 factoque ibi altari sanctas in eo honorificè condidit
 reliquias. L. 4. p. 84. Baronium hic suo sensu abū-
 dare patior, dum hæc subjungit verba ad A. 999.
 n. 13. Porro cum audis tot sacra munia exhibita ab
 Imperatore; scias male ipsi ut Auctori esse tribu-
 ta, quæ Legatus à latere cum eo missus Archidiacono
 Cardinalis S. R. E. suâ auctoritate facienda cu-
 ravit. Displicent hæc Baroniana Conringio p. 241.
 Nec fidem mereri vult Bzovium, qui, Otto inquit
 n. 13. presente adeoque consentiente Legato sedis

X 2

Aposto-

Apostolica S. R. E. Archidiacono Cardinali tum regium diadema Bolislao dedit, tum Archiepiscopalem dignitatem Gnesnensi Ecclesie concessam non irritavit, namq̄ eo tempore Gnesnensis Ecclesia Metropolitana dignitate ornata non fuit. Nova hæc sunt, addit Conring. unius Bzovii Commenta. Adfuisse aliquem à latere Legatum & circa Episcopum Gnesnensem aliquid actum à Baronio acceperat, à suis, Bolislao diadema ab Ottone collatum; Consensum Legati accessisse ad Regii diadematis collationem, item non irritam reddidisse Ottonem Archiepiscopalem dignitatem: quæ sunt Bzoviana. Illa verò, Ecclesiâ Gnesnensem fuisse tum ornata Metropolitanâ dignitate, & dignitatē tamen illam jam anno 65. cæpisse, quod idem prodit, vel ut hic loquitur fuisse jam Ecclesiæ Gnesnensi commissam, sibi mutuo adversantur, & falsimonix sese coarguunt. *Hucusq̄ Conring.* Opponamus vero Dithmaro solidam ejus refutationē à *Lubiensio* deductam, cujus tam aperta est veritas, ut Lectorem in partes nostras illicò pertractū fore nullū sit dubiū. Ita enim Vir disertus rem exponit Oper posth. p. 311. verb.

» Non me movet Dithmari & Petri Damiani à
 » Cardinali Baronio allegatorum Scriptorum Au-
 » ctoritas. Namque Dithmarus tot falsis narra-
 » tionibus farfit suam Historiam, ut ei, uti nomi-
 » nis Poloni Osori fides haberi non possit. Ac
 » ut cœtera taceamus, quis unquam credet, Bo-
 » leslao demum Principe, Archiepiscopum Gnes-
 » nensem esse constitutum, cūm parietes ipsi lo-
 » quantur, ab Ægidio Episcopo Tustulano Cardi-
 » nali

„ nali, auctoritate Johannis decimi tertii, Summi
 „ Pontificis, propè quadraginta ante, quàm Otto
 „ Imperator in Poloniam venisset annis, ita sta-
 „ tum Ecclesiasticum formatum fuisse, ut & Gnes-
 „ næ ac Cracoviæ essent Archiepiscopi, & reliquas
 „ Cathedras tenerent Episcopi, ac Sanctus ille
 „ Adalbertus ab omnibus Scriptoribus Gnesnen-
 „ sis Ecclesiæ Archiepiscopali dignitate fuisse or-
 „ natus perhibeatur. Et Petrus Damiani, qui
 „ propè sexagesimo anno à susceptâ per Bolesla-
 „ um Regiâ coronâ vixit, quamvis Vir magnus &
 „ pius fuerit, tamen dum res externas, & longè
 „ ab Italiâ remotas scribere aggreditur, in multis
 „ falli & decipi potuit. Ut in eo, cum referente
 „ Baronio scribit, Boleslaum Regem, quendam
 „ Monachum Ordinis Camalduensium, ad sum-
 „ mum Pontificem petendæ coronæ Regiæ causa
 „ ablegasse, cujus ne nomen idem refert, nec ex
 „ quo Monasterio prodierit, significat. (Sequi-
 „ tur hîc cumulus errorum, quorum convictos
 „ sistit autores antiquos.) Sed Dithmarus
 „ quam turpiter erret, dum Imperatoris ad
 „ Gnesnam accessum refert, audiamus. Videns,
 „ inquit, à longè Gnesnam urbem desideratam,
 „ nudis pedibus suppliciter advenit, & ab Episco-
 „ po ejusdem Ungero venerabiliter susceptus, in
 „ Ecclesiam introducit & ad Christi gratiam,
 „ sibi impetrandam Martyris intercessio profusis
 „ lachrymis invitatur. Sistamus hic paulisper
 „ stylum, & ex Dithmaro quæramus, cujusnam
 „ Urbis Episcopus, fuit Ungerus? respondebit
 „ X 3 „ ille

„ ille paulo inferius, hunc Posnaniensem Episco-
 „ pum fuisse ; cur igitur Gnesnæ illum adscribit,
 „ cum cum Radinum Divi Adalberti germanum
 „ fratrem Archiepiscop. Gnesna habuerit? Seri-
 „ es veræ Historiæ ita habet: Boleslaum Princi-
 „ pem, Advenienti Ottoni Romanorum Impera-
 „ tori Cognato suo, Posnaniam usque obviam
 „ ivisse, ibi Ottonem & à Principe, & ab Ungero
 „ Episcopo Posnaniensi honorificè exceptum,
 „ tantam venerationem sepulchro Divi Adalber-
 „ ti habuisse, ut per septem germanica milliaria
 „ (tot enim Gnesna Posnaniâ distat) viis panno,
 „ jussu Boleslai, constratis, tantum itineris spati-
 „ um nudis pedibus confecerit. Sed pergit de-
 „ inde Dithmarus. Nec mora, fecit ibi Archi-
 „ episcopatum, ut spero legitimè sine consensu
 „ tamen Præfati Præsulis, cujus Diœcesi omnis
 „ hæc Regio subjecta est, committens eundem
 „ prædicti Martyris fratri Kadimo (Radinum re-
 „ ctiùs dixisset) eiq; subjiciens Reinbernum San-
 „ ctæ Cholbergensis Ecclesiæ Episcopum, Poppo-
 „ nem Cracuensensem Johannem Vujoteslaensem,
 „ Ungero Posnaniensi excepto. Factoq; ibi altari
 „ Sanctas in eo honorificè reliquias condidit. So-
 „ mniare videtur, nescio quas tricas, iste bonus
 „ & de re sibi ignotâ textit fabulâ, dum & Archi-
 „ episcopû & aliquot Episcopos, corruptis & in Po-
 „ loniâ vix auditis nominib9, ab Ottone nobis da-
 „ tos temerè fingit, quos & plures alios, Summi
 „ Pontificii Johannis decimi tertii auctoritate cõ-
 „ stitutos jam dudû habuimus. *Hactenus Lubieski*
 Fate-

Fatetur etiam Curæus, Scriptor Germanus, sub Miczeslao I. jam fundatum Episcopatum verbis sequi. *Magna liberalitate Principis, constituta sunt decem Collegia in Polonia, ex quibus Gnesnensi præfecerunt ArchiEpiscopum, qui esset præcipuus Gubernator Ministerii in toto regno pag. 31.* Saxonici Scriptores Dithmari adulatione, (qua ab Ottone legitime id factum scribit) non contenti dissensum suum sequentibus rationibus illustrant. *Hanc ergo urbem (Gnesnam) devotus Imperator occurrente sibi loci Episcopo nudis pedibus intravit, & post lachrymosam ad S. Adelbertum Orationem nova illum institutione, id est ArchiEpiscopatus in eodem loco fundatione, sed non legitimâ, honoravit.* Nam tota hæc provincia unius Posnaniensis Episcopi erat parochia & ipsa cum omnibus futuro tempore illic fundatis Episcopatibus auctoritate Primi Ottonis Imperatoris & Pontificum Apostolicæ sedis, Metropolitano Magdaburgensi ArchiEpiscopatus fuerat subjecta. Hanc ergo sine utrorumque Episcoporum consensu, iste Imperator in quinque dividens Episcopatus, in ipsa Urbe Gvezi Gaudentium beati Adelberti germanum consecrari ArchiEpiscopum fecit eique tres alios Episcopos in tribus locis id est Slatzcholberg/ Cractowe/ Wortihlawe ordinatos subjecit. Posnaniensem vero Episcopum non assentientem priori suo juri & Magdaburgensis ArchiEpiscopi subjectioni reliquit. *Autor Chronic. Magdeb. p. 280. in med. Fabric. de Orig. Sax. L. 2. pag. 229.* In eo vero summus error latet quod Magdaburgico ArchiEpiscopo Posnaniensem & omnes in Polonia Episcopatus subjiciat.

Audia-

Audiamus hic Historiæ Ecclesiasticæ Slavicæ Commentatores fide dignissimos, quibus principalis in argumento hoc digne deducendo cura fuit ac industria. Refert enim Adamus Bremensis, quinam Episcopatus in Slaviâ Magdeburgensi fuerint subjecti L. 2. c. 7. & 8, his verbis: *Ipsa tempore Magni Otto subjugatis, Christianæq; fidei copulatis Slavorum gentibus inclytam urbem Magdeburg super ripas Albiæ fluminis condidit, quam Slavis Metropolin statuens, Adalbertum Summe Sanctitatis Virum ibidem consecrari fecit Archiepiscopum. Is primus in Magdeburg ordinatus XII. annis strenue pontificatum administravit, multosq; Slavorum populos predicando convertit. Cujus ordinatio facta est anno Imperatoris & nostri Episcopi XXXV. & sunt post ordinationem Ansgarii CXXXIII. Magdeburgensi autem Archiepiscopatu subjecta est tota Slavonia usq; ad Penem fluvium. Episcopatus suffraganei quinque, quorum Mersburg, & Licia super Salam flumen condita, Misna vero super Altiam, Brandenburg & Havelberg interius vadunt. Sextus Episcopatus Slavoniae est Aldinburg, quem quia nobis vicinior est, Imperator Hamburgensi Archiepiscopatu subjecti; ibiq; Archiepiscopus noster Edwardum primum ordinavit Episcopum, quem latine dicimus Evagrium. Helmold. L. 1. c. XI. Nulla Polonicarum Ecclesiarum, apud ipsos Polonici nominis non ignaros, mentio. Imo terminus jurisdictionis Archiepiscopatus Magdeburgensis, qui ponitur *Penis* fluvius, in mare barbarum currens, ut loquitur Bremensis, sufficienter innuit, in Poloniam*

NUNQUAM TRIBUTARIA. 156

nam jurisdictionem Ecclesiasticam Archiepiscopo Magdeb. nullam fuisse. *Penem* enim s. *Panem* dictum, fluvium esse Pomeraniæ & in mare Balthicum, quod Bremensi dictum barbarum, se exonerare, vel ex ipsis Geographicæ Eruditionis rudimentis constat. Nec etiam à Successoribus Ottonis Gnesnensem Archiepiscopatum Magdeburgensi unquam subjectum fuisse, memorant dicti Auctores, quibus tamen præcipuum in enarandis omnibus Ecclesiarum Slavicarum incrementis & decrementis fuit studium.

§. XIII.

Henrico II. Imperatori & Boleslao Polono idem aut non longè à se invicem distans vitæ supremus terminus fuisse refertur, Annus nimirum 1025. In Imperio Rom. *Conradus II.* In Poloniæ vero Principatu *Misico II.* successorum seriem Imperantium ornant. Novum hîc Athletam sistit *Conringius*, *Wipponem* *Conradi* scriptorem Coævum: Ita enim iste: Eodem anno, quem supra notavimus, *Bolislavus* Slavigena Dux Polonorum insignia regalia & regium nomen in injuriam Regis *Conradi* sibi aptavit, cujus temeritatem cita Mors exinanivit. Filius autem ejus *Misico* similiter rebellis Fratrem suum *Ottonem*, quoniam Regis partibus favebat, in *Ruhham* Provinciam pepulit. Qualiter verò ejusdem *Misiconis* protervitatem & cujusdam *Udalrici Ducis Bohemiæ* perfidiam

Y

„ Conra-

*Conradus II.
& Misico II.
sucedunt:
An hic ab
illo subactus
queritur.*

*Affermans
Wippo.*

„ Conradus postea compesceret, in loco suo di-
 „ cam: pag. 43 I. *Nec multo post ait.* Dum Odo
 „ Comes hæc in Burgundia faceret, Cunradus
 „ Imperator in Sclavoniâ cum armis fuerat. Quæ
 „ ibi ageret, vel qualiter postea Odonem repu-
 „ lisset de Burgundia, consequenter dicam. Su-
 „ pra dictus Boleslaus Dux Polanorum mortuus,
 „ reliquit duos filios, Misiconem & Ottonem.
 „ Misico, dum fratrem suum Ottonem persequere-
 „ tur, expulerat eum in Russiam. Dum ibi ali-
 „ quantum tempus miserabiliter viveret, cœpit
 „ rogare gratiam Imperatoris Conradi, ut ipso
 „ Imperante & juvante restitueretur Patriæ suæ.
 „ Quod dum Imperator facere vellet, decrevit,
 „ ut ipse cum copiis ex unâ parte, ex alterâ frater
 „ Otto Misiconem aggredierentur. Hunc impe-
 „ tum Misico ferre non valens, fugit in Bohemi-
 „ am ad Udalricum Ducem, cui tunc temporis
 „ Imperator iratus fuerat. Sed ille, ut sic placaret
 „ Imperatorem, voluit sibi reddere Misiconem:
 „ quod pactum sceleratum renuit Cœsar, dicens,
 „ se nolle inimicum emere ab inimico. Otto
 „ restitutus Patriæ, & Dux factus à Cœsare, dum
 „ post aliquod tempus minus cautè ageret, à quo-
 „ dam familiari clam interfectus est. Tunc Mi-
 „ sico omnibus modis quærebat gratiam Impe-
 „ ratoris. Cœsar misericordiâ motus dedit sibi
 „ veniam, & divisâ provinciâ Bolanorum in tres
 „ partes, Misiconem fecit Tetrarcham: reliquas
 „ duas duobus aliis commendavit: sic imminutâ
 „ potestate minor facta est temeritas. Defuncto
 „ Misicone, Casimirus filius ejus fideliter serviebat
 „ huc

„ huc usque Imperatoribus nostris. pag. 438.
 Addamus illi Godofredum Witterbiensem, nu-
 mero ita aucturi adversarum partium agmen. *Godofredus*
 „ In principio regni sui Dux Polonorum Boles- *Viterbiensis.*
 „ laus, quem Prædecessor suus Henricus noviter
 „ regno subjiceret, per se ipsum rex revocari in-
 „ tendit, & ab Imperio dividi omnino proponit;
 „ qui cum morte propositum prævenisset, Mis-
 „ conem filium suum, Successorem relinquit.
 „ Ille dum patrem imitari cogitat, & insuper
 „ fratrem suum Othonem à patria expulisset:
 „ Rex tam expulsus ejus fratrem in patriam re-
 „ ducturus, quam de Contumaciâ Misiconis se
 „ & regnum vindicaturus, in Poloniam transit.
 „ Misico cum non posset resistere, ad Ulricum
 „ Boemorum Ducem (qui etiam tunc hostis Im-
 „ perii erat, confugit. Quem cum Ulricus regi
 „ reddere, & per hoc in gratiam cogitasset redi-
 „ re, Rex cum sub perfidia illiusmodi recipere
 „ contempsit. Misico autem accepto à Rege Du-
 „ catu Poloniæ, coronam, quam pater ejus sibi
 „ imponere contra imperium cogitaverat, Con-
 „ rado resignavit, seq; ditioni suæ supposuit. Ipse
 „ verò Misico post hæc à suo armigero occisus est.
 „ Ab illo tempore Provincia Polonorum imperio
 „ nostro solvit tributum. Chronic. parte 17. p.
 485. Conf. *Otto Frisingensis. L. 6. c. 28.* Sequitur
 eos pro more suo *Mutius*, omnē arripiens occa-
 sionē ampliandæ, etiam cum injuriâ aliarum gen- *Mutius alii-*
 tium Imperii Rom. gloriæ. lib. 14. p. 111. idem *que.*
 tradit *Aventinus L. 5. Bojor. p. 649.* Verum &
 Y 2 hunc

*Refutatur
à Cromero
& aliis scri-
ptoribus Po-
lonicis,*

hunc nodum Gordium dissecuit Cromerus.
 „ Dum Longè, *inquit*, aberrasse à verò videntur.
 „ Nam neque Conradus imperium vivente Bo-
 „ leslao adeptus est; neque Boleslaus præter
 „ Mieceslaum sive Mesconem alium filium habu-
 „ it: neque diadema regium ille ipse Boleslaus
 „ temerè usurpavit, sed ab Ottone Tertio Impe-
 „ ratore ultrò oblatum accepit, atque posteris re-
 „ liquit: neque Conradus, compluribus aliis ex-
 „ ternis pariter ac civilibus bellis distentus, oti-
 „ um ad prosequendos bello Polonos habuit: ne-
 „ que verò Polonos Principes cuiquam omnino
 „ Imperatori Romano unquam tributarios fuis-
 „ se, istive justioribus & fide dignis testimoniis
 „ aut argumentis docere possunt. Sed cùm par-
 „ tem aliquam Poloniæ Germani, ut superius me-
 „ minimus, seu per deditioem, seu vi cœpissent
 „ Universam se Poloniam subjugasse jactarunt.
 „ Hoc unus aliquis ab aliis auditum, vel ne audi-
 „ tum quidem fortassis, postea literis mandavit,
 „ & cœteri secuti sunt. *Gallus* quidem, qui non
 „ ita multò post hæc tempora Boleslai Tertii &
 „ superiorum regum Poloniæ res gestas tribus
 „ libris complexus est, nullam neque de fratre
 „ Mesiconis, neque de ullâ Conradi hujus Impe-
 „ ratoris expeditione in Poloniam facit memori-
 „ am, ac ne Lambertus quidè Schaffnaburgensis,
 „ aut Hermannus Contractus, quamvis propin-
 „ quiores etiam illis temporibus, nec indiligen-
 „ tes eorum, quæ ad gloriam Germanicæ natio-
 „ nis pertinebant. Hermannus quidem Luiticos,
 „ quos

„ quos eosdem Vilfos à Crantio vocari video,
 „ Slavos scilicet, citra & ultra Panim fluvium ha-
 „ bitantes, non præteriit, quos cum Urbinam
 „ Castellum in Confinio Saxonix interceptissent,
 „ à Conrado devictos & vectigales factos esse me-
 „ morat. lib. 3. de Rebus Pol. pag. 67. Subscri-
 bit Cromero Sarnitius *lib. 6. p. 227.* Quæ quidem
 tam clara & perspicua sunt, ut nullo Interprete
 opus habeant; Non inutilem tamen me præsti-
 turum operam spero, si redactis in ordinem ar-
 gumentis à Cromero deductis, novisque superad-
 ditis, ipsum Wipponem & ejus Assèclas igno-
 rantix in rebus exteris convictos ad nostras par-
 tes pertraxerimus. Vult quippe *Wippo, Misico-*
nem Polonum habuisse *fratrem Ottonem* ap-
 pellatum, cum quo de regno controversia inter-
 cesit. Unde belli causa orta. Verùm fratrem illi
Otonis nomine insignitum unquam fuisse, nec
 patriis nec Bohemicis aut aliis exteris monumen-
 tis fide dignioribus demonstrari potest. *Dithma-*
rus enim Wipponis ætate superior tradit, Misiconi
 nostro fratrem non *Otonem* sed *Dombremirum* ab
 Avo lineæ Maternæ (de cujus Genealogiâ præ-
 sens ventilatur controversia.) ita dictum fuisse
lib. 4. pag. 91. Ast *Otto*, eodem teste Dithmaro,
Odda Uxor *Boleslai* (qui Pater Misiconis erat)
 frater fuit. Imposuit fortè legenti Dithmarum
 Wipponi hæc relatio: *Transactis 4. diebus Odda*
Ekkikardi Marchionis filia à Boleslao diu jam desi-
derata & per filium suimet Ottonem hunc vocata

*Argumenta
 in Ordinem
 redacta &
 nova super
 addita. Re-
 fut.
 (1) Misico-
 ni Polono
 nullus frater
 Otto dictus
 fuit cum
 quos lis in-
 tercesit.*

(2.) à con-
trad: idem
Otto & fili-
us Boleslai
& uxoris
Boleslai fra-
ter fuerit ne-
cesse est.

Zizam venit. *Lib. 8. initio p. 232.* Verba, *sui met filium*, non ad *Boleslaum* sed *Ekikardum* referenda, adeò ut *Otto* non illius sed istius filius habendus sit. Nec nos moratur barbaries loquendi, *sui met filium*, quæ tum temporis Germanismum sapiens maximè invaluit. Fabricius ergo eundem *Ottonem* disertis verbis fratrem *Oddæ* appellat, *lib. 2. Originum Sax. p. 310. ad annum 1019.* Qui poterit idem esse frater *Misiconis* filii *Boleslai*? Sanè res hæc rationi ita adversa est, ut fabulam sapiant anilem *Wipponis* narrata. Meretur porò virgulam prætoriam *Wippo*, dum eadem *Con-*

(3.) Errat
Wippo in
male locatâ
temporis ra-
tione.

radi Salici Ætati immiscet, quæ *Dithmarus* testis antiquior in tempora *Henrici II.* collocat. Narrat enim *Dithmarus* *Misiconem* hunc ad *Olthericum* (*idem qui Uldaricus*) Bohemum transiisse, firmandi fœderis ergò, contra Imperatorem *Henricum II.* sed captum à infido Bohemo Imperatoris clementiâ liberatum fuisse pag. 189. De *Ottone* verò idem *Dithmarus* seqq. *Hodo* (*seu Otto*) *Marchio* ab Imperatore missus contra *Misiconem* à suis longè digressus, cum hostes solus fugientes insequeretur, sagitta per caput immissa primo oculum & post vitam perdidit. *lib. 7. pag. 193.* Sequitur eum *Fabricius lib. 2. pag. 293.* Quâ fronte jam *Wippo* eundem *Ottonem*, cum minus cautè ageret

(4.) Coevi
Scriptores si-
lent.

clam interfectum, *Misiconis* fratrem fuisse affirmare ausus sit, ingenui lectoris iudicium esto. Cœterùm *Scotus Conrado* *coevus*, ut ipse fatetur, nullam expeditionis in Poloniam facit mentionem. Reliqui *Historiæ Slavicæ* *Compilatores* mitiùs sentiunt

tiunt; nec ex illorum annalibus jactura libertatis
 Poloniæ metuenda. Ita enim *Abbas Stadenſis*:
Conradus Imperator Polanos & Regem eorum Miſun- (5.) *reliqui*
gum magnâ cum virtute perdomuit, & auxiliares non ſubje-
ejus Bohemos, cæterosve Slavorum Populos ſub tri- *ctum ſed re-*
butum miſit, ad annum 1027. pag. 116. Iiſdem ver- *preſſum Mi-*
bis rem geſtam deſcriptam habet Adam Bremen- *ſiconem, tra-*
ſit lib. 2. cap. 39. Gobelini Perſonæ verò relatio *duni.*
 verbis, non ſenſu differt. *Conradus*, ait, *Miſaco-*
nem Ducem Polonia partes Orientales vaſtantes ſub-
egit anno regni ſui 7. etate 6. cap. 53. pag. 260. Ex
 iſtis itaque Authoribus id cum *Bangerto* conclu-
 dere liceat, *Miſiconem* quidē tanquam Slavorū,
 qui *Lutitii* dicuntur *ſocium*, ab Imperatore repres-
 ſum, ſed non tributarium factum; verū *Lutitios*
 jam antea Imperatori ſubjectos, in pœnam rebel-
 lionis, aucto Tributi onere mulctatos fuiſſe. in (6.) *nec ideo*
Comment. ad Helmoldum lib. 1. cap. 19. pag. 58. tributarius
 Jam verò jure Gentium docemur; abſolutò bel- *dicendus, eſſe*
 llo, ſi ob auxilia ſuppeditata *Miſico* jure libertatis *ſocii tribu-*
 privandus eſſet, expreſſis pactis vel novâ indiçtio- *ſarii facti*
 ne ad Arma *Miſiconi* inferenda, eundemque vi *ſuerint.*
 armorum opprimendum opus fuiſſe, demon-
 ſtrante id *Grotio lib. 1. cap. 3. theſi 5. num. 4. & lib.*
3. cap. 3. theſi 10. Silent verò *Annales* eundem,
 finito bello auxiliari, ab Imperatore læceſſitum vel
 etiam ſubaçtum eſſe. Tandem ad Bohemorum
 cū Patriis Scriptoribus convenientem nos con-
 feramus Relationem, non iniquam, nec planè re-
 jiciendam. Teſtantur utrique, *Miſiconem* hunc
 Principem hebetem ac tardum, per ſegnitiem ac
 igna-

ignaviam, regiones Vandalias à Majoribus suis virtute ac industriâ partas turpiter amisisse, ut refert *Dubravius lib. 7. p. 59. Jordanus in Notis ad dictum locum lit. e*, è Polonicis Scriptoribus *Cro-*

(7.) *Vandalicas regiones quasdam non vero Poloniam amisisse dicendus Misco.* *merus L. 3. p. 67. Sarnitius lib. 6. p. 227. & alii.* Convenit *Crantius* eodem sensu, iisdemque ferè verbis *Misiconis* Poloni infelicitatem, non tamen cum amissione libertatis Regni, conjunctam exprimens *lib. 2. Vandal. cap. 36. circa finem.*

§. XIV.

Falsa itaq; sunt, quæ de bellis & Crudelitate *Misiconis II.* Hominis ignavi & timidi referunt adversæ causæ Patroni. E. *Novo quodam conjectura argumento* sine jacturâ Veritatis concludere nobis li-

(8.) *Novâ conjectura* *concluditur: nempe Misiconem non Polonum sed Principem quendam Obotritarum ab Imperatore tributarium factum.* *ceat; alium fortè Misiconem regionis Slavica Principem fuisse.* Memorat enim *Helmoldus* illa ætate *Bilungo* (qui alias etiam *Boleslaus* dicitur) Regi *Obotritarum* tres fuisse filios *Miezeslaum, Nacconem*, (qui idem qui *Otto*) & *Sedrich*; vel etiam, si id admittere velis, ejus *Pronepotes Udonem*, (idem is qui *Otto*) *Gneum & Anatrock*. Fieri itaque potuit Regni *Obotritarum* divisio in tres partes, sive propriâ voluntate, sive ex decreto Imperatoris. Refert etiam idem *Helmoldus Udonem* improvisè à quodam *Saxonum Transfugâ* confossum fuisse. *lib. 1. cap. 15. & 19.* Ex hâc itaque *Nominum similitudine*, ex tam *convenienti Temporis ratione*, ex *justo liberorum Bilungi vel Pronepotum numero*, ex *factâ inter illos Principatus divisione*, ex *ipsâ Udonis violentâ morte*, quid vetat *Jonstonis amplecti conjecturam.* Ita enim

enim ille, *Vandalis* (iidem qui nobis *Slavi* dicuntur) illatum bellum, quod *Misico*, qui ineptè cum *Miescone* *Poloniae* Rege confunditur, fratrem suum *Ottonem* ditione exuisset, qui ad Imperatorem confugit. Vastati inter *Salam* & *Albim* à *Miescone* plures quàm centum pagi, abducta *XV M.* hominum, *Cunradus* absque ulla gentis injuria reduxit *Ottonem*, & *Miesconi*, in *Augustias* redacto & petenti pax concessa eà lege, ut abductos homines & prædam restitueret. P.4. L.3. p.272.

S Armaticam *SCHRADERE* cupis defendere Gentem,
 Dum nescire jugum *SCEPTRA POLONA* probas,
 Non ferro pugnas, non igne volente lacesis,
 Ore sed exculto bella diserta moves.
 Exoptent alii *Castris* insistere *Martis*
 Tu cupis & *Patriæ* Miles, & esse *Decus*.

Præstantissimo Dno. Respondenti Gente & mente
 florentissimo Juveni, Auditori industrio
 ac modesto applaudit

J. SCHULTZ, DISP. PRÆSES.

Quòd memor observas *Cari* vestigia *PATRIS*,
 Gratulor, ô *Pulchræ* Digna Propago *Domus*;
 Sed doleo, largoque exhaurio lumina fletu,
 Tam subitò Tanto quòd *GENITORE* cares.
 Tam subitò labat *Alta Domus*, tot fulsa tropæis!
 Tam subitò *Patriæ* Gloria Tanta cadit!

Z

Tam

Tam subito Clarum deplorat *Curia Sidus!*
Tam subito blandum *Thespia turba Patrem!*
Nos quoque Patronum! quem pubescenribus annis
Aonidum viridis junxerat herba mihi.
Sed bene, quod *Gnatis* reverenter habetur *Imago*,
Indole quem revocant restituuntque, PATRIS.
Hoc agis, hoc monstras Tu nunc; dum Palladis arma
Post *Fratrem* æquali captus amore vibras.
Maeste animi! Cum *Fratre* quidem bene partibus æquis
Divisæ, *Patriæ* semina *Laudis* habes.
Horum germinibus pulchrè viret Urna PARENTIS
Quæ nuper *Summi* condidit *Ossa Viri*.
Vivat Is in *Gnatis*. Sic molliter *Ipsè* cubabit,
Hi PATRIS in tumulo nobile Marmor erunt.

Nobil. Dn. RESPONENTI post Fraternali hebdomadali superioris Disputationem, nunc etiam hactam Palladium vibraturo, gratulatur

CHRISTOPHORUS BEHR,
Eloqu. & Poës. Prof.

Nobilissimo

DN. DANIELI SCHRADERO,
Juniori.

S. P. D.

THEOPH. JUNGIUS.

*Q*ui turbo tot hæc domus familiasq; afflixit, is ita adibus
Vestris incubuit, ut alias quidem percussit, *Vestras* verò,
si dicendum, quod res est, planè everterit. Quâ in parte majorem
tibi lacrymis dolorem incussim esse, certus affirmare ausim.
Nulla

Nulla enim major calamitas, nulla acerbior Fortuna vis obtingere cuiquam potest, quam qua & decus, & tutamen omne secum rapere videtur. Viduata Consule Curia suum querit Marcellum Ecclesia Numam, Schola aurelium, Familia Hectorem, & tota deniq. Patria suum Octavianum. Sed querunt, & tristi, quod contigit fato, cadaueri spem voti inclusam conterrefacti deplorant. Ast novus mihi quodammodo Sol ex ipsis tenebris oriri videtur, quo ipso amictus publicæ Te sistere Luci in animum induxisti. Quod quidem institutum tantò maiorem meretur laudem, quantò magis admirationi, Tenet mærore, qui tamen maximus ita confectum oppressumq; ut in arenam, presentibus summis Patriæ Patribus descendere, novasq; jam vires ad conflictum ostendere, haud furis tergifer satus. Ego, qui non tantum ex elegantiori studiorum culturâ, sed ex sanguinis etiam nexu impense Te diligo, in laudes Tuas non excurro, ne aliquam adulatoris notam ispe mihi inuram. Hec unum est, de quo Te iterum iterumq; monitum velim, ut, cum divina sic moderante gratiâ, ex sanctissimo quo tinctus es lavacro, par cum beatissimo, quem in cinere jam veneraris, Parente, nomen traxeris, paternis etiam Virtutibus ita Te parem geras, ut nunquam animo excidat, quâ Virtute, curaq; ac sudore ad tam altum honoris culmen idem fuerit evectus. Ita Schraderorum fama ad seros se Nepotes transfundet. Sua enim semper merces Virtuti constat. Vale & rem Tuam semper age feliciter. dab. in Museo Ære Christ. M. D. CXCIII.

Ad Generosum

DOMINUM SCHRADERUM.

In quo Virtus avita & propria paria faciunt.

Dum Patrios cineres Urbs Patria condit & urnas,
Ac duplici extinctum funere Stemma dolet.

Z 2

En

En! nova prælustri surgit de Stirpe SCHRADERI
Progenies, mœstæ Spes rediviva domus.
Fallitur extinctum reputans post fata SCHRADERUM,
In genito vivit, vivit & ipse DEO.

M. MICHAEL Ulmitz/ Gedan.

Giubilo Celebre

All' Aplauso

Del Nobilissimo, e Dottissimo Signor

SIGNOR DANIELE SCHRADERO,

Studante, ne l' vna ed Altra Legge Esperto
e parimente Amicomio observantissimo.

I.

HOr che diro del secondo nato *Schradero!*
Figlio del primo ministro del secol nostro
quanto sia bello, e Sauio,
quanto sia Colmo di virtu, e d' ingegno
son grandi i mèrti, à Lui cedon La palma
há La Sapienza in volto, e D' Juone L' alma.

2.

Taccio il suo *Genitore*
prodigio delle Leggi, à nium secondo
è noto à tutto il mondo
quant' opro, quanto fé col suo valore
in questo secolo, nume di Danzica fu
e solo glimancava L' esser divino.

3.

La cui madre tutta via
di sangve nobile, e di virtu sublime
Gloria, ed honor di *Danzica*

di

di beltá, di candor, vasta ed' opime
sol la Celeste *Prusia*
cantar degna é di Lei, etherei carmi
fondere i bronzi, ed' intagliari marmi.

4.

Schradero glorioso
sequi dal Padre l' *Juone* steccato
Daniel Schradero piu maestoso
s' unito al fratel suo, sedeua al Lato.
Má *Schradero* virtuoso
di celeste Scienza almondo apparue
Tal che li belli ingegni di lui foron larue.

5.

Da si alta radice
pullulò, germogliò, *Schradero* il Dotto
che qual altro *Juone*
L' universo à stupor attira, é appella
e se di dir mi lice
al suo *Genitor* emula prole
e di due soli è un sole.

6.

O fortunato *Schradero*
Tesor si degno à triomfar t' é dato
or fia sempre costante
Ti circondan il Lauro d' *Juone*
sei felice, e beato
nel goderé, e fruir Le dottrine d' *Juone*
il *Principe* delle Leggi.

7.

Doue lascio il fratello
oggi gran *Giurista*
di questa molto nobil *Danzica*

col

col poter nell' ingegno
Doma, è stringe ogni, argomenti
Gloria d' ogni *Giurista*
benehe sia pacifico e fauio
ceder conuien og un à *Schradero*.

8.

O quanti a gl' occhi miei
s' apron di gran virtudi
musa non far saprei
che l' tuo dir non sostien opredi Dei
narra sol di *Schradero* i pregi alteri
non lice per narrare opre men belle
Tacere il Sole, e celebrar le stelle.

9.

Dal oriente fin al occidente
Grida la fama Gloriosa Tromba
di quel molto perito *Schradero*
tutta la *Prusia* rimbomba
delle solutioni acute
ch' à *Schradero* die
on de *Danzica* n' arse.

10.

Da questa nobil stirpe
la maggior die *Danzica* à noi discese ;
di cui tanto si pregia
Schradero, e du soui *Aui* altiere imprese
da si Sorgente egregia
pregianti i Gigli d' or, *Prusia*, e *Danzica*
Trar l' origine sua, con gloria e vanto.

Dà Don Giouanni la Qualia,
Maestro delle Linque Francese,
ed Italiana.

Go

So recht!
So bleibet es bey dem ausdrücklichen Ausspruch jenes Poeten /
daß:
Von Tugendhaften Leuten auch Tugendhafte Erben
entspriessen /
ja daß:
Die mächtigen Adler keine feige Tauben zeugen.
Freylich
so ist's!
Wer ersiehet nicht an Dir liebwehrtester Antwortender
einen ziemlichen Abdruck derer Vater- und Vetterlichen
Tugenden!
Dieses einziges unterfangen/
(alles andre zu geschweigen)
kan hievon ein reines Zeugniß abstaten.
Aber Ach!
Eben da mein wehrtester Freund mit so rühmlichen Gedancken
umgeheth:
Das zu keinen Tributten verpflichtete Pohlen-Land aufzuführen
muß er mit grossen Herzens-Schmerzen erfahren:
Daß vorher sein grosser Vetter
Bald darauff sein grosser Vater
den Tribut der Natur bezahlen.
Wie!
Soll ich gratuliren oder condoliren?
Zwar
Beydes befiehet die Schuldigkeit /
Aber
Das Leid überwieget die Freude.
Denn /
Wer wolte so steinern seyn und den Verlust zwener
so klugen Regenten ihm nicht lassen zu Herzen gehen!
Die so wohl Hohe als Niedrige dieser Stadt betrauren
Ja ihnen
vor
unzählbare Meriten/
unzählbaren Danck /
unzählbare Trähnen auffopffern.

Ges

Getrost!
Sie sind gestorben aber Ihr Gedächtniß lebet.
Kurz:
Ihr Name hat sich mit der Ewigkeit vermählt.
Fahre fort
also
und
Laß Deiner Ahnen ruhmwürdige Verrichtungen
auch nach ihrem Ableben in deinem Gemüthe leben
und ein Antrieb zu gleichmäßigen beginnen
werden
So wird es Dir zu keiner Zeit an Ehren-Tributen
ermangeln.

Daniel Albrecht Schlieff.

FAvete Linguis
Sarmatii Orbis Decora
per immensum seculorum decursum
illibata
Novo Vindice
efflorescunt
Hæc
si qua ulla
post gentem rerum Dominam
regere Imperio Populos
digna
Ipsa Jugi impatiens
sub Jugum committere
ac debellare superbos
adsucta,

In-

Intactam cum Imperio Libertatem
conservavit

Una ex paucis,
post hominum memoriam
servitii Seniique expers
in Orbis miraculum perennat:
Tot Heroum quot Virorum
Mater

Inviato animi robore
ac singulari Virtutis exemplo
Barbaricos impetûs
mutantibus Christianorum finibus
arcet.

Macte animo

DANIEL SCHRADERE

avitis Patriisque meritis
tua jam nunc additure.

Sic tua superi Coepta
suspitent

surge in Spem novam

Patrii Orbis Urbisque

Utriusque non degener Civis!

Amico æstimatissimo

L. M. Q. P.

NICOL: GODOF: KECKERBART.

Aa

Ex-

EXcute Veternum
Augustum Sarmatiæ Regnum!
novo gaudes Vindice
non pharetrato sed literato!
instituetur certamen
non armis sed lingvis
non gladiis sed scriptis.
Discute tristitiæ nubila
Inclyta SCHRADERORUM Familia!
quæ
hactenus animum tuum quidem presferunt
non tamen oppresferunt.
En!
Ex Patris funere
novus renasci videtur Phoenix,
qui
ipso cum sanguine
pariter ac nomine
virtutem induit paternam:
cujus testis oculatus
præsens est dies,
quâ
Lumen fatorum inclementiâ extinctum
gliscere rursus facis,
dum
Orbem Sarmaticum
Virtute sua nunquam factum fuisse tributarium
virtute tuâ Schradere   ejus-

ejusdem à cunis Candidatus
erudito demonstras Orbi,
Egregium conatum
qui
augurium optatissimum
votum ardentissimum
jubilum lætissimum
in bonorum omnium excitat animis.
Maçte hac virtutis Adoreâ
cum
Virtus Schraderorum nesciat humi repere altum amet
quo fiet
ut Matrem quia deperis
filiam facile quam ambis
Tibi despones gloriam
nam
Patris premens vestigium
ad ejusdem honoris quoque eveheris fastigium
quia
non sine omine.
eodem gaudes nomine
Quod
Schradero suo
Gente ac mente Nobilissimo
cum perenni rerum secundarum incremento
adversarum vero decremento
toto pectore apprecatur
HENRICUS FREDERUS.

Genere ac Virtute Florentissimo Juveni
DN. DANIELI SCHRADERO,
S. D.

DANIEL BONAVENTURA DILLGER.

Cum magnæ felicitatis pars sit, claris natalibus or-
tum esse; majoris, domestica virtute ad famam
eniti: Tum quidem utroque nomine felix dicendus
es, quod & Amplissimo Parenti ortum debes, & eam
vitæ rationem sequeris, qua te propria virtus olim e-
vehat. Nimirum, ut unioni auro incluso potius de-
fertur pretium; ita si ad dignitatem sanguinis virtus
accedat, hoc promptius omnium ora virtusque in se
convertit. Id verò testatum jam is, SCHRADERE,
dum elegantiam ingenii à Parentibus traducem, ac
subindè politioribus literis excultam, in medium
profers: quo facis, ut procerum favorem Tibi con-
cilies, simul laudem & decus à doctis reportes. Ma-
cte hoc conatu, integerrimo satis, & fortuna tua di-
gno: quo eximiè quidem ostendis, quantum spei
præfagias nobis; tum quam feliciter B. Parentis (cu-
jus obitum dolent maximi, medii, infimi) vestigia
presurus sis olim, cujus Virtutum ut ex asse hæres
audias, precor optoque. Gedani, A. O. R.
M D C LXXXIII. d. Septembr.

✿(o)✿

00 A 6454

ULB Halle 3
002 935 880

sb.

Wort

9

Q. D. B. V.

UTATIONIS

DE

O N I A

UNQUAM

UTARIA,

CTIO V.

QUAM

E DIVINI NUMINIS

ERATIA,

IN

DANENSIVM ATHENÆO,

ÆSIDE

NE SCHULTZIO,

HISTOR. PROFESS. ORDIN.

ATHENÆI INSPECTORE,

PRÆCEPTORE SUO

cultu ætatem prosequendõ,

ORIO MAXIMO,

S MATUTINIS,

emb. A. R. S. M DC XCIII.

m Examinis submittit publicè

SCHRADER,

lanensis.

DAVIDIS FRIDERICI RHETII.